Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0215

Raportul Comisiei pe 2025 privind Turcia

Rezoluția Parlamentului European din 17 iunie 2026 referitoare la Raportul Comisiei pe 2025 privind Turcia (2025/2256(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere concluziile Consiliului European din 17 și 18 aprilie 2024, 30 iunie 2023, 23 iunie 2022, 24 iunie 2021 și 12 decembrie 2019, precum și toate concluziile precedente pertinente ale Consiliului și ale Consiliului European,

– având în vedere apartenența Turciei la Consiliul Europei și la NATO,

– având în vedere Acordul dintre Uniunea Europeană și Republica Turcia privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală[1] (Acordul de readmisie UE-Turcia),

– având în vedere declarația membrilor Consiliului European din 25 martie 2021 privind Turcia,

– având în vedere declarațiile UE-Turcia ale Consiliului din 18 martie 2016 și ale Consiliului European din 29 noiembrie 2015,

– având în vedere Cadrul de negociere al UE cu Turcia din 3 octombrie 2005,

– având în vedere declarația Comunității Europene și a statelor sale membre din 21 septembrie 2005 ca urmare a declarației făcute de Turcia la semnarea Protocolului adițional la Acordul de la Ankara la 29 iulie 2005,

– având în vedere concluziile Consiliului din 11 decembrie 2006 și 6 martie 2020, precum și concluziile Președinției Consiliului European de la Copenhaga din 21 și 22 iunie 1993, cunoscute și sub denumirea de criteriile de la Copenhaga,

---

[1] JO L 134, 7.5.2014, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/252/oj.

– având în vedere concluziile președinției Consiliului din 16 decembrie 2025 referitoare la extindere și concluziile Consiliului din 17 decembrie 2024 și din 12 decembrie 2023,

– având în vedere dreptul internațional al mării astfel cum este reflectat în Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (UNCLOS), care stabilește cadrul juridic care reglementează zonele maritime și drepturile suverane ale statelor de coastă,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690) și documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2025 privind Turcia” (SWD(2025)0756),

– având în vedere Raportul special 06/2024 al Curții de Conturi Europene din 24 aprilie 2024 intitulat „Instrumentul pentru refugiații din Turcia – Efecte benefice pentru refugiați și comunitățile-gazdă, dar impactul și sustenabilitatea nu sunt încă asigurate”,

– având în vedere comunicările comune ale Comisiei și ale Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 29 noiembrie 2023 (JOIN(2023)0050) și din 22 martie 2021 (JOIN(2021)0008) privind situația relațiilor politice, economice și comerciale UE-Turcia,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 25 septembrie 2025 intitulată „Al nouălea raport anual privind Instrumentul pentru refugiații din Turcia” (COM(2025)0517),

– având în vedere rezoluția Comitetului European al Regiunilor din 3 aprilie 2025 privind arestarea unor primari turci și atacul la adresa democrației locale în Turcia,

– având în vedere avizul Comitetului European al Regiunilor din 5 martie 2026 privind Pachetul de extindere 2025 – Balcanii de Vest și Turcia,

– având în vedere principiile fundamentale ale dreptului internațional și Carta ONU, acordurile la nivel înalt din 1977 și 1979 dintre liderii celor două comunități din Cipru, precum și rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al ONU (CSONU) referitoare la Cipru, inclusiv Rezoluția 186 (1964) din 4 martie 1964, care reafirmă suveranitatea Republicii Cipru, Rezoluția 541 (1983) și Rezoluția 550 (1984) din 11 mai 1984 privind acțiunile secesioniste din Cipru, Rezoluția 789 (1992) din 25 noiembrie 1992, Declarația prezidențială a Consiliului de Securitate al ONU din 23 iulie 2021 privind Varosha, Declarația prezidențială a Consiliului de Securitate al ONU și Rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU privind Forța ONU de menținere a păcii în Cipru (UNFICYP), al cărui mandat a fost prelungit până la 31 ianuarie 2027 prin Rezoluția 2815 (2026),

– având în vedere articolul 46 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), care prevede că părțile contractante se angajează să se conformeze hotărârilor definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) în toate cauzele în care sunt părți, și obligația subsecventă a Turciei de a pune în aplicare toate hotărârile acesteia,

– având în vedere rezoluțiile pertinente ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei,

– având în vedere Declarația 12 (2025) a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei din 27 martie 2025, intitulată „Demiterea primarilor în Turcia”,

– având în vedere raportul adoptat de Comisia de la Veneția a Consiliului Europei în cadrul sesiunii sale din 9 și 10 octombrie 2025 privind impactul arestării preventive a primarilor asupra exercitării guvernanței democratice locale,

– având în vedere clasamentul mondial al libertății presei din 2025 publicat de organizația Reporteri fără Frontiere,

– având în vedere raportul de monitorizare pe 2025 publicat de Media Freedom Rapid Response,

– având în vedere Convenția ONU asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei și Convenția de la Istanbul,

– având în vedere indicele de percepție a corupției pentru 2025 publicat la 10 februarie 2026 de Transparency International,

– având în vedere documentul Fondului Monetar Internațional (FMI) din 22 noiembrie 2025 intitulat „Republica Turcia: Declarația finală a personalului privind misiunea din 2025 în temeiul articolului IV”,

– având în vedere Raportul privind disparitatea de gen la nivel global în 2025 al Forumului Economic Mondial, publicat la 11 iunie 2025,

– având în vedere declarația UNESCO din 10 iulie 2020 privind Sfânta Sofia și deciziile relevante ale Comitetului Patrimoniului Mondial al UNESCO, 44 COM 7B.58 (2021) și 45 COM 7B.58 (2023) privind zonele istorice din Istanbul, adoptate în cadrul celei de-a 44-a și, respectiv, al celei de-a 45-a sesiuni,

– având în vedere rezoluția sa din 11 martie 2026 referitoare la strategia de extindere a UE[2],

---

[2] Texte adoptate, P10_TA(2026)0077.

– având în vedere rezoluția sa din 29 februarie 2024 referitoare la aprofundarea integrării UE în vederea extinderilor viitoare[3],

– având în vedere rezoluția sa din 12 februarie 2026 referitoare la expulzările selective de ziariști străini și de creștini străini din Turcia sub pretexte legate de securitatea națională[4],

– având în vedere toate rezoluțiile sale anterioare referitoare la Turcia,

– având în vedere rezoluțiile sale referitoare la Cipru,

– având în vedere rezoluția sa din 15 aprilie 2015 referitoare la centenarul Genocidului armean[5],

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0106/2026),

A. întrucât Turcia rămâne un candidat la aderarea la UE; întrucât aderarea la UE rămâne obiectivul politic declarat în mod repetat al guvernului turc, deși decalajul față de valorile și principiile consacrate la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană și față de unele politici ale UE continuă să crească; întrucât Turcia trebuie să își demonstreze în mod credibil angajamentul față de relații mai strânse și alinierea la Uniunea Europeană, să respecte și să susțină criteriile de la Copenhaga, inclusiv politica externă și de securitate a UE, să își normalizeze relațiile cu toate statele membre ale UE și să urmărească și să mențină relații de bună vecinătate cu UE și cu toate statele sale membre pentru a-și revigora perspectiva europeană; întrucât Turciei i s-a cerut în repetate rânduri să se abțină de la orice acțiuni care încalcă suveranitatea și drepturile suverane ale tuturor statelor membre ale UE și care constituie o încălcare a dreptului internațional și a dreptului UE;

B. întrucât negocierile de aderare la UE au stagnat efectiv din 2018, din cauza deteriorării statului de drept și a democrației în Turcia și în contextul unor relații bilaterale tensionate la acel moment;

C. întrucât, în cel mai recent raport al său privind progresele înregistrate din 2025, Comisia a identificat din nou un regres grav în ceea ce privește statul de drept și o deteriorare a situației drepturilor omului în Turcia și a ridicat semne de întrebare cu privire la respectarea principiilor democratice de bază, față de perioada precedentă de informare, din 2024;

---

3 JO C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.
4 Texte adoptate, P10_TA(2026)0047.
5 JO C 328, 6.9.2016, p. 2.

D. întrucât situația independenței sistemului judiciar rămâne deosebit de alarmantă, în pofida celor 11 „pachete judiciare” adoptate de guvernul turc începând din 2019; întrucât ordinea constituțională a țării este pusă în pericol, deoarece autoritatea Curții Constituționale este subminată de instanțele inferioare care refuză să execute hotărârile acesteia;

E. întrucât există clar standarde duble în fața legii, după cum o demonstrează tratamentul foarte diferit aplicat unor cazuri similare, în special în procedurile judiciare politice sau de mare vizibilitate sau în cazurile care privesc acuzații de insultare a funcționarilor de stat;

F. întrucât Turcia s-a folosit sistematic de dreptul penal și de legile de combatere a terorismului pentru a reprima funcționarii aleși, politicienii din opoziție și apărătorii drepturilor omului; întrucât perioada recentă a fost marcată de o gravă deteriorare a standardelor și a proceselor democratice în Turcia, atât la nivel local, cât și la nivel național, ca urmare a unor hotărâri judecătorești și a presiunilor exercitate de guvern asupra primarilor și municipalităților din opoziție; întrucât, de la alegerile locale din martie 2024, cel puțin 39 de primari din partidele de opoziție, și anume 29 din Partidul Republican al Poporului (CHP) și 10 din Partidul Poporului pentru Egalitate și Democrație (DEM), au fost arestați și destituiți din funcție; întrucât, în 13 cazuri, primarii au fost înlocuiți cu administratori numiți de guvern;

G. întrucât, după un proces juridic prelungit, la 21 mai 2026, o curte regională de apel din Ankara a pronunțat o hotărâre de „nulitate absolută” („mutlak butlan”) în ceea ce privește congresul din 2023 al partidului CHP, anulând astfel alegerile în urma cărora Özgür Özel a devenit președinte și a fost stabilită actuala conducere a partidului; întrucât această hotărâre a Curții, deși există posibilitatea unor căi de atac pendinte, a fost însoțită de un ordin specific de demitere efectivă din funcție a conducerii alese și de transfer al autorității către fostul președinte, Kemal Kılıçdaroğlu, și către adunarea anterioară a partidului; întrucât, trei zile mai târziu, la 24 mai 2026, la cererea echipei fostului președinte Kılıçdaroğlu, forțe de ordine și siguranță publică au luat cu asalt sediul CHP din Ankara, recurgând la gaze lacrimogene și violență pentru a executa hotărârea judecătorească de înlăturare a conducerii alese și de reinstituire a conducerii anterioare;

H. întrucât primarul ales în mod democratic al orașului Istanbul, Ekrem İmamoğlu, se află în închisoare din 19 martie 2025, pe baza unor acuzații fabricate care poartă amprenta presiunilor politice și constituie o încălcare flagrantă a principiilor fundamentale ale dreptului penal, precum principiul răspunderii individuale; întrucât acest lucru este considerat, în general, o încercare de a elimina din punct de vedere politic principalul candidat al opoziției la următoarele alegeri prezidențiale;

I. întrucât în prezent există aproximativ 800 de dosare pendinte în fața Marii Adunări Naționale a Turciei (GNAT) prin care se solicită ridicarea imunității parlamentare a unor deputați actuali; întrucât o proporție covârșitoare a cererilor îi vizează pe deputați din partidele de opoziție, în special din DEM și CHP;

J. întrucât Turcia este membră a Consiliului Europei și, prin urmare, este obligată legal să respecte hotărârile CEDO; întrucât, din cauza neaplicării hotărârilor de referință ale CEDO, Turcia face în prezent obiectul unei proceduri istorice de constatare a încălcării obligațiilor; întrucât Turcia se numără în mod constant printre țările care încalcă cel mai frecvent drepturile omului și libertățile fundamentale protejate de CEDO; întrucât, în ianuarie 2026, Turcia înregistra cel mai mare număr de cauze pendinte în fața CEDO, reprezentând peste o treime din totalul cauzelor aflate pe rolul instanței;

K. întrucât Freedom House califică Turcia drept „neliberă”, iar această țară a înregistrat una dintre cele mai grave scăderi ale nivelului libertății din lume în ultimii 11 ani; întrucât clasamentul mondial al libertății presei pentru 2025 indică o deteriorare suplimentară și plasează Turcia pe locul 159 din 180 de țări, raportul subliniind că autoritarismul câștigă teren în Turcia, pluralismul mass-mediei este pus sub semnul întrebării și sunt utilizate toate mijloacele posibile pentru a submina criticii; întrucât, potrivit Reporteri fără frontiere și rapoartelor de monitorizare a mass-mediei ale BIA, între 20 și 29 de ziariști au fost închiși în cursul anului 2025, alți trei au fost ținuți în arest la domiciliu timp de mai multe luni, iar alte zeci au fost supuși controlului judiciar în moduri care le-au încălcat libertatea de circulație; întrucât, în aceeași perioadă, un număr total de 58 de ziariști au fost fie reținuți, fie aduși cu forța pentru a fi interogați de poliție;

L. întrucât Turcia s-a clasat pe locul 135 din 146 de țări în Indexul global privind diferențele de gen din 2025, lucru ce pune în evidență inegalitatea de gen accentuată și eșecurile sistemice de a proteja drepturile femeilor; întrucât, potrivit datelor furnizate de platforma „We Will Stop Femicide”, în 2025 s-au înregistrat 297 de decese suspecte în rândul femeilor și 294 de feminicide, în timp ce alte surse au comunicat cifre de până la 420; întrucât în 2025 s-a înregistrat o creștere record a deceselor suspecte care implică femei în Turcia; întrucât absența unui sistem oficial cuprinzător de colectare a datelor privind feminicidele rămâne un motiv serios de îngrijorare; întrucât Turcia se evidențiază ca fiind una dintre țările OCDE cel mai grav afectate de violența împotriva femeilor;

M. întrucât, potrivit organizațiilor locale pentru drepturile omului IHD și TIHV, la 2 decembrie 2025, populația penitenciară din Turcia atinsese un număr record de 433 543 de deținuți, ceea ce reprezintă o creștere de șapte ori în ultimele două decenii, în timp ce alte 460 921 de persoane erau supuse supravegherii judiciare; întrucât aceste organizații au documentat, de asemenea, 1 412 deținuți

bolnavi, dintre care 335 în stare gravă; întrucât închisorile turce funcționează dincolo de capacitatea lor, exacerbând probleme precum supraaglomerarea, condițiile de viață inadecvate și acces limitat la resursele de bază; întrucât numărul de comunicări ale încălcărilor drepturilor omului în închisori a crescut;

N. întrucât, potrivit Transparency International, Turcia a obținut un punctaj de 31/100 în indicele său de percepție a corupției din 2025, scăzând de la 50/100 în 2013 la cel mai mic punctaj, însemnând că în prezent Turcia se situează pe locul 124 din 180 de țări; întrucât, la peste nouă ani de la adoptarea Raportului de evaluare privind Turcia din cadrul celei de a patra runde a Grupului de state împotriva corupției (GRECO) al Consiliului Europei, doar trei dintre cele 22 de recomandări cuprinse în raport au fost puse în aplicare integral;

O. întrucât Turcia este o societate multietnică diversă, situată într-o regiune complicată și predispusă la tensiuni;

P. întrucât Turcia trece printr-un proces politic intitulat „Turcia fără terorism”, cu scopul de a pune capăt violenței politice și de a aborda problema kurdă printr-o soluție politică;

Q. întrucât, pe lângă procesul de aderare, este nevoie de un angajament constructiv în relațiile UE-Turcia, întrucât Turcia este membră a NATO și un partener-cheie pentru stabilitatea din regiunea mai extinsă a Mediteranei de Est și în domeniile comerțului, relațiilor economice, securității, migrației și cooperării împotriva terorismului; întrucât cooperarea cu Turcia avansează într-o serie de domenii de politică de interes comun, inclusiv prin dialoguri la nivel înalt privind eliminarea barierelor comerciale și o cooperare crescută în ceea ce privește împiedicarea eludării sancțiunilor, și ar putea avansa și mai mult într-un mod etapizat, proporțional și reversibil, în deplină conformitate cu concluziile Consiliului European din aprilie 2024;

R. întrucât Turcia continuă să găzduiască una dintre cele mai mari populații de refugiați din lume; întrucât cooperarea UE-Turcia în ceea ce privește gestionarea migrației, securitatea și stabilitatea regională continuă să aibă o importanță strategică și contribuie la reducerea numărului de treceri neregulamentare și periculoase pe ruta est-mediteraneeană către Europa și la salvarea de vieți omenești pe mare; întrucât, începând din 2011, UE a acordat aproape 12,5 miliarde EUR pentru sprijinirea refugiaților și a comunităților-gazdă din Turcia;

S. întrucât alinierea Turciei la politica externă și de securitate comună a UE a atins un minim istoric de 4 % în 2025, față de 6 % în 2024; întrucât acesta este de departe cel mai scăzut nivel de aliniere dintre toate țările candidate; întrucât acest indicator nu reflectă toate nivelurile de implicare ale unei anumite țări candidate în domeniul politicii externe și de securitate;

T. întrucât tensiunile dintre UE și Turcia în ceea ce privește situația din estul Mării Mediterane au scăzut în intensitate, dar nu au încetat;

U. întrucât Turcia continuă să joace un rol important în conflictul din Siria; întrucât Turcia a desfășurat operațiuni militare la scară largă pe teritoriul sirian, vizând în special zonele deținute de kurzi, și a ocupat teritorii din nordul Siriei, ambele acțiuni constituind încălcări ale dreptului internațional;

V. întrucât operațiunile militare împotriva regimului iranian vor avea implicații pentru Turcia ținând seama de proximitatea sa geografică, inclusiv prin efecte de propagare, îndeosebi în ceea ce privește noi presiuni exercitate de migrație; întrucât Turcia s-a confruntat cu mai multe amenințări cu rachete împotriva teritoriului său, provenite din Iran, care au fost neutralizate cu succes prin intermediul sistemului integrat de apărare antiaeriană și antirachetă al NATO;

W. întrucât relația comercială dintre UE și Turcia este deosebit de extinsă, implică lanțuri de aprovizionare foarte integrate, valoarea sa ridicându-se la peste 210 miliarde EUR în 2024, Turcia fiind al cincilea partener comercial al UE ca importanță, iar UE fiind de departe cel mai mare partener comercial al Turciei, precum și principala sa sursă de investiții străine directe;

X. întrucât economia Turciei a fost afectată de inflația ridicată, de instabilitatea monetară și de inegalitățile structurale, cu implicații directe pentru lucrători, gospodării și coeziunea socială; întrucât, în ultimii doi ani, tendința negativă a fost oprită și corectată prin politici macroeconomice solide, care, cu toate acestea, au nevoie de timp pentru a produce efecte;

Y. întrucât resortisanții turci constituie al doilea cel mai mare număr de cereri prelucrate de vize pentru UE;

Z. întrucât Turcia va găzdui cea de a 31-a Conferință a ONU privind schimbările climatice la Antalya în noiembrie 2026 și, prin urmare, ar trebui să demonstreze un angajament credibil de a-și pune în aplicare obiectivele de reducere a emisiilor de CO_2 și de a crește ambițiile politicii sale climatice;

AA. întrucât personalități marcante din opoziție au pledat recent în mod deschis pentru o reluare a dialogului dintre UE și Turcia; întrucât fostul copreședinte al HDP, Selahattin Demirtaș, a solicitat reluarea procesului de aderare a Turciei, cu ideea că acest lucru, în sensul că acest lucru, în pofida tuturor dificultăților și deficiențelor actuale, ar declanșa acțiuni în domeniul reformelor democratice și ar putea crea pârghii pentru toate părțile interesate; întrucât președintele CHP, Özgür Özel, într-o scrisoare adresată părților interesate din UE, a pledat pentru o înțelegere mai incluzivă și mai strategică a cooperării dintre UE și Turcia, reafirmând sprijinul pentru o aderare deplină la UE și subliniind că aprofundarea integrării instituționale și economice – inclusiv în procesul „Fabricat în Europa” – va servi

drept pârghie importantă pentru consolidarea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept în Turcia; întrucât candidatul la președinție al CHP și primarul orașului Istanbul, Ekrem İmamoğlu, și-a exprimat, de asemenea, într-o altă scrisoare, opinia că dezangajarea față de Turcia ar slăbi sprijinul UE pentru transformarea democratică a țării; întrucât el a solicitat, de asemenea, o reconstruire principială treptată a relațiilor, inclusiv un angajament constant ancorat în criteriile de la Copenhaga și inițierea urgentă a discuțiilor pentru modernizarea uniunii vamale, ca mijloc de a menține Turcia aliniată îndeaproape la standardele UE și de a consolida transparența, competitivitatea și statul de drept,

Angajamentul față de aderarea la UE

1. reafirmă aprecierea sa pentru aspirațiile de lungă durată a majorității poporului turc în ceea ce privește aderarea la UE și pentru menținerea statutului de candidat al Turciei, în ciuda lipsei persistente de progrese și de voință politică; recunoaște oboseala care, în consecință, continuă să crească în rândul părților interesate de ambele părți ale procesului; subliniază, cu toate acestea, că orice evoluție în procesul de aderare necesită progrese concrete în ceea ce privește respectarea statului de drept și a proceselor democratice și consideră că, în absența unor astfel de progrese, procesul de aderare a Turciei la UE nu poate fi reluat;

2. subliniază caracterul bazat pe merite, normativ și netranzacțional al procesului de aderare la UE, care este condiționat de îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga și nu este obligat să respecte niciun termen; subliniază că această îndeplinire necesită instituții stabile care să garanteze democrația, statul de drept, drepturile omului, respectarea și protecția minorităților, relațiile de bună vecinătate, recunoașterea tuturor statelor membre, respectarea dreptului internațional și alinierea la politica externă și de securitate comună a UE;

3. constată cu regret că, în pofida declarațiilor repetate ale guvernului turc de a-și relua angajamentul față de obiectivul de aderare la UE, preocupările persistente și serioase exprimate în rapoartele sale anterioare cu privire la deficiențele care afectează procesul de aderare nu au fost soluționate, inclusiv subminarea continuă a drepturilor omului și a spațiului societății civile, și că în perioada cea mai recentă au fost documentate și alte regrese mai grave în ceea ce privește statul de drept și deteriorarea drepturilor fundamentale, în continuarea tendinței care a împins țara către un model autoritar în ultimul deceniu; consideră că această lipsă continuă de acțiune este un indiciu clar al lipsei de voință politică reală de reformă sau de revigorare a procesului de aderare ale guvernului turc;

4. invită guvernul turc să treacă de la retorică la acțiune și, în loc să deplângă durata așteptării Turciei la porțile UE, să demonstreze, prin măsuri concrete și bine-cunoscute, disponibilitatea sa reală de a

remedia deficiențele persistente în domeniile statului de drept, drepturilor omului, standardelor democratice, libertății presei și a altor libertăți fundamentale, precum și în ceea ce privește respectarea relațiilor de bună vecinătate și a dreptului internațional; subliniază, în special, printre alte măsuri urgente, necesitatea de a întări independența sistemului judiciar, de a proteja libertatea de exprimare, ziariștii și drepturile autorităților locale și de a pune capăt proceselor motivate politic;

5. reafirmă, cu toate acestea, că, deși procesul de aderare stagnează din 2018, Turcia rămâne o țară de relevanță strategică, un aliat al NATO, precum și o țară cu care UE are relații pe mai multe niveluri, care se extind de la domeniile comerțului, economiei și gestionării migrației la politica externă și de securitate; subliniază importanța Turciei pentru cadrul de securitate și stabilitatea regională, precum și pentru securitatea Ucrainei în fața agresiunii Rusiei; subliniază, totuși, că divergențele tot mai mari în materie de politică externă sunt greu de conciliat cu arhitectura europeană de securitate și apărare; sprijină ferm dezvoltarea unei relații de cooperare și reciproc avantajoase cu Turcia în fiecare domeniu de interes comun, într-un mod etapizat, proporțional și reversibil, în conformitate cu concluziile Consiliului European din aprilie 2024 și care respectă dreptul internațional și are ca scop promovarea acestuia;

6. își exprimă speranța că guvernul turc își va schimba abordarea față de aspectele fundamentale care stau la baza procesului de aderare la UE, ceea ce ar permite relației dintre UE și Turcia să evolueze către un parteneriat mai strâns, cu perspectiva unei posibile redeschideri a procesului de aderare în viitor;

7. este profund îngrijorat de vocea slabă și de declarațiile limitate ale altor instituții ale UE și ale multor state membre ale UE în fața erodării statului de drept în Turcia; subliniază că eșecul înalților funcționari ai UE de a aborda în mod consecvent și public regresul democratic actual – în special în timpul vizitelor oficiale în țară – riscă să îndepărteze și mai mult societatea civilă turcă și să submineze imaginea și credibilitatea Uniunii, inclusiv în rândul celor mai pro-UE segmente ale societății turce, într-un mod care va necesita mult timp pentru a fi remediat; îi invită pe ambasadorul UE și pe ambasadorii statelor membre ale UE în Turcia să reia vizitarea unor personalități importante încarcerate, să participe la procesele relevante, să se opună public vizării continue a partidelor politice și a membrilor opoziției și a vocilor disidente și să își exprime în mod sistematic îngrijorarea în acest sens față de autoritățile turce, menținând, în același timp, o colaborare strânsă cu societatea civilă;

Esența procesului de aderare: democrația, statul de drept și drepturile fundamentale

8. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la erodarea continuă și gravă a statului de drept și lipsa de independență a sistemului

judiciar din Turcia, în cadrul unei interpretări autoritare adânc înrădăcinate a sistemului prezidențial; deplânge represiunea și procedurile judiciare arbitrare aplicate de sistemul judiciar turc împotriva politicienilor, ziariștilor, avocaților, activiștilor, artiștilor și oricărei persoane care îndrăznește să-și exprime o opinie critică; regretă, de asemenea, restrângerea spațiului de libertate pentru mass-media, activitatea civică și dreptul la întrunire în țară și invită guvernul să inverseze această tendință înainte de a fi prea târziu; solicită adoptarea unor măsuri structurale care să permită îmbunătățirea semnificativă a independenței sistemului judiciar;

9. regretă lipsa de imparțialitate și independență și utilizarea pe scară largă a standardelor duble în sistemul judiciar, atât de către procurori, cât și de către judecători, în special în ceea ce privește cazurile de insultare a funcționarilor sau acuzațiile de corupție; constată că susținătorii guvernului nu sunt tratați în același mod ca membrii opoziției; regretă, de asemenea, practica ilegală de înlăturare și strămutare arbitrară a judecătorilor care lucrează la dosare politice, lucru care afectează în mod semnificativ imparțialitatea procesului; invită sistemul judiciar turc să pună capăt utilizării mărturiilor martorilor secreți, o practică deosebit de frecventă în cauzele de mare rezonanță, în cadrul căreia mărturiile sunt acceptate fără a fi verificate, ceea ce constituie o încălcare clară a dreptului la un proces echitabil și contravine jurisprudenței CEDO; subliniază că această utilizare abuzivă a procedurilor judiciare duce la încălcări grave ale prezumției legale de nevinovăție, încălcând responsabilitățile juridice internaționale și dreptul intern turc; este alarmat de relatările privind deteriorarea gravă a calității procedurilor judiciare din Turcia, observată în special în calitatea precară a punerilor sub acuzare, care încalcă atât standardele juridice interne, cât și cele internaționale; atrage atenția asupra Consiliului Judecătorilor și Procurorilor (HSK) al Turciei și a lipsei sale evidente de independență față de guvern în procesul de selecție, recrutare și promovare a judecătorilor și procurorilor, ca factor-cheie care permite utilizarea deliberată ca armă a sistemului judiciar pentru a suprima disidența;

10. constată cu regret că, deși politica de extindere a UE cunoaște în prezent un nou impuls, Turcia pierde această oportunitate din cauza lipsei reformelor democratice; constată, de asemenea, că un prim pas pentru a profita de această oportunitate ar fi respectarea hotărârilor CEDO și ale Curții Constituționale a Turciei; rămâne consternat de faptul că autoritățile turce, și în special sistemul judiciar turc, continuă să ignore și să nu aplice hotărârile de referință ale Curții Constituționale și ale CEDO, ceea ce subminează securitatea juridică și perpetuează încălcările sistematice; ia act cu regret de procedurile prelungite de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiate de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, care au dus la incapacitatea de a acționa în mod eficace pentru a pune în aplicare hotărârile CEDO și a asigura respectarea acestora; invită Comisia și statele membre să utilizeze toate canalele

diplomatice pentru a îndemna Turcia să pună în aplicare hotărârile relevante ale CEDO și să ia în considerare aplicarea condiționalității de finanțare relevante în ceea ce privește respectarea hotărârilor CEDO; condamnă în termenii cei mai fermi decizia susținută și deliberată a autorităților turce de a menține ilegal în închisoare din motive politice personalități importante, cum ar fi foștii copreședinți ai partidului HDP, Selahattin Demirtaș și Figen Yüksekdağ – timp de peste nouă ani – și apărătorul drepturilor omului, Osman Kavala – timp de peste opt ani, în pofida hotărârilor relevante ale CEDO; solicită eliberarea imediată și necondiționată a acestora; este consternat să constate că, în loc să fie eliberat imediat, Selahattin Demirtaș a primit, la 6 ianuarie 2026, o pedeapsă suplimentară de peste un an de închisoare într-o altă cauză, pe baza unor discursuri pronunțate în 2015, în pofida celor trei hotărâri de referință ale CEDO care solicită eliberarea sa, ultima dintre acestea fiind definitivă la 3 noiembrie 2025; consideră că aceste acțiuni reprezintă un abuz grav de putere și afișarea unui dispreț flagrant față de statul de drept; îndeamnă din nou Turcia să pună în aplicare pe deplin toate hotărârile CEDO, în conformitate cu articolul 46 din CEDO și în concordanță cu obligațiile necondiționate care decurg din articolul 90 din Constituția Turciei, inclusiv hotărârea CEDO din 2023 în cauza *Yüksel Yalçınkaya/Turcia* și cauzele conexe; ia act de decizia CEDO de a nu acorda despăgubiri sau de a nu acorda acoperirea cheltuielilor de judecată în miile de cauze ulterioare, ceea ce ar putea fi considerat potențial nedrept față de reclamanți și în contradicție cu practica anterioară a instanței; invită Turcia să respecte, de asemenea, hotărârile referitoare la persoane și proprietăți dispărute în Cipru, inclusiv decizia CEDO din 24 ianuarie 2008 în cazul asasinării lui Tassos Isaak și a lui Solomos Solomou; invită autoritățile turce să execute mandatele internaționale de arestare emise împotriva suspecților în aceste omoruri și să predea persoanele respective Republicii Cipru;

11. este profund îngrijorat de criza constituțională tot mai mare din Turcia cauzată de refuzul instanțelor de drept comun de a respecta hotărârile obligatorii ale Curții Constituționale sau alte decizii ale instanțelor judiciare superioare relevante, ceea ce constituie o încălcare evidentă a ordinii juridice; condamnă menținerea în detenție a lui Can Atalay, inculpat în dosarul Gezi, în ciuda celor două hotărâri cu caracter obligatoriu ale Curții Constituționale, și denunță cu fermitate retragerea ilegală a mandatului său parlamentar, lucru care constituie o încălcare flagrantă a garanțiilor constituționale și a voinței democratice a electoratului; condamnă decizia celei de-a 13-a camere a Înaltei Curți Penale din Istanbul de a respinge ordinul Curții Constituționale privind rejudecarea cazului lui Tayfun Kahraman, un alt inculpat din dosarul Gezi, a cărui stare de sănătate s-a deteriorat grav în ultimul timp, respingând cererile de suspendare a executării pedepsei și de eliberare a acestuia; este consternat de recenta condamnare a lui Ayşe Barım, o cunoscută manageră de talente, pentru presupusa implicare în protestul din Parcul Gezi de acum 13 ani, în ciuda lipsei oricăror dovezi de

încălcare a legii; regretă, de asemenea, că cea de-a 13-a cameră administrativă a Tribunalului Administrativ Regional din Ankara a refuzat să respecte decizia istorică a Consiliului de Stat în cazul lui Hafize Öztürk Türkmen – primul caz legat de unul dintre „Cadrele universitare pentru pace” – prin care acesta ar fi trebuit să fie repus în funcția sa universitară; solicită eliberarea imediată și necondiționată a tuturor persoanelor deținute în mod arbitrar, renunțarea la acuzațiile împotriva celor urmăriți penal exclusiv pentru exercitarea drepturilor lor fundamentale și încetarea utilizării abuzive a combaterii terorismului și a mecanismelor judiciare pentru a reduce la tăcere opoziția;

12. condamnă vizarea continuă de către guvernul turc a partidelor politice și a membrilor opoziției, care a fost deosebit de gravă în ultimul an în cazul principalului partid de opoziție, CHP, reducând și mai mult concurența deja limitată între partidele politice din Turcia, pe calea către un regim pe deplin autoritar; condamnă cu fermitate demiterea din funcție, orchestrată politic, a președintelui ales al CHP, Özgür Özel, și a conducerii partidului, în urma unei hotărâri judecătorești care a declarat nul și neavenit congresul CHP din 2023 și a optat pentru reinstituirea fostei conduceri a partidului; invită guvernul Turciei să înceteze aceste tactici abuzive, care constituie un atac grav la adresa pluralismului democratic, a statului de drept și a voinței suverane a membrilor partidului și a alegătorilor din Turcia; consideră că acest caz este cel mai recent exemplu ce se încadrează într-un model mai amplu de represiune a opoziției, care implică utilizarea sistemului judiciar ca armă, cu scopul de a elimina potențialii adversari la viitoarele alegeri, ancorând astfel și mai mult Turcia într-un sistem pe deplin autoritar; invită Comisia și statele membre să condamne suspendarea conducerii CHP atât public, cât și în privat în schimburile cu guvernul turc și să colaboreze mai constructiv cu partidele de opoziție din Turcia; este îngrijorat de riscurile unei crize interne prelungite în interiorul principalului partid de opoziție în absența unui congres rapid care să le permită membrilor partidului să își stabilească în mod democratic conducerea;

13. condamnă din nou cu fermitate ținerea în continuare în detenție și demiterea din funcție a primarului din partea CHP al municipalității metropolitane Istanbul, Ekrem İmamoğlu, situație care a devenit un caz politic de proporții în care au fost inculpate peste 400 de persoane, inclusiv primari și funcționari districtuali, dintre care 105 se află în prezent în arest preventiv; respinge în termeni duri decizia Tribunalului regional din Ankara, din 21 mai 2026, care a anulat decizia celei de a 38-a convenții ordinare și a 21-a convenții extraordinare a CHP și l-a scos din funcție pe actualul lider al CHP, Özgür Özel, reinstalându-l pe fostul lider, Kemal Kılıçdaroğlu; consideră că această decizie este un exemplu flagrant de amestec al statului în treburile interne ale celui mai mare partid de opoziție; condamnă, de asemenea, decizia de a-l aresta, la 4 aprilie 2026, pe primarul ales din partea opoziției, Mustafa Bozbey, alături de mai

mulți membri ai CHP, pe baza unor acuzații false de corupție și dare sau luare de mită; consideră aceste incidente o dovadă în plus a erodării sistematice a guvernanței democratice și a pluralismului politic la nivel local în Turcia; salută vizitele recente în Turcia ale primarilor și reprezentanților orașelor din UE și ale membrilor Comitetului European al Regiunilor, demonstrându-și solidaritatea și sprijinul față de pârâți; se alătură apelului lor în favoarea respectării libertăților locale; este profund îngrijorat de acceptarea rechizitoriului de aproape 4 000 de pagini, pregătit sub responsabilitatea notoriului fost procuror-șef al orașului Istanbul, Akın Gürlek, în care İmamoğlu este acuzat de conducerea unei vaste rețele infracționale și de comiterea a 142 de infracțiuni care ar putea duce la o pedeapsă de până la 2 430 de ani de închisoare; salută decizia importantă a CEDO de a accepta cererea lui İmamoğlu privind presupusa detenție ilegală în cadrul procedurii sale de „caz prioritar”; condamnă atacurile de lungă durată la adresa lui Ekrem İmamoğlu, actualul candidat la președinție al CHP, sub forma unui labirint de zeci de anchete, dosare judiciare care se suprapun și decizii administrative arbitrare, inclusiv o altă acuzare recentă pentru „spionaj politic” și revocarea ilegală și motivată politic a diplomei sale universitare, o condiție necesară pentru eligibilitatea sa în funcția de președinte al Turciei; regretă decizia celui de a 5-lea Tribunal administrativ din Istanbul din 23 ianuarie 2026 de a respinge cererea lui İmamoğlu de a anula decizia de revocare; este profund îngrijorat de numărul impresionant de proceduri depuse la GNAT pentru ridicarea imunității parlamentare a actualilor deputați, care îi afectează în mod covârșitor pe membrii partidelor de opoziție; subliniază că aceste acțiuni subminează perspectiva unui parteneriat UE-Turcia mai cuprinzător și mai puternic și a unor relații generale îmbunătățite; îi invită pe toți actorii politici din Turcia să se implice în mod serios în consolidarea GNAT ca for pluralist, să abordeze încercările cu care se confruntă societatea turcă și să pună bazele unui viitor democratic;

14. este profund îngrijorat de deteriorarea în continuare a democrației locale în Turcia; condamnă cu fermitate demiterea și arestarea a cel puțin 39 de primari aleși din partidele de opoziție și a zeci de funcționari locali, precum și înlocuirea a 13 primari cu administratori numiți de guvern, adesea în legătură cu aplicarea excesiv de largă și arbitrară a legislației Turciei în materie de combatere a terorismului sau a unor acuzații de corupție nefondate; își reafirmă opinia potrivit căreia această practică îndelungată de numire de administratori reprezintă un atac flagrant la adresa principiilor elementare ale democrației locale; îndeamnă autoritățile turce să înceteze imediat represiunea împotriva municipalităților din opoziție, inclusiv prin confiscarea selectivă a activelor financiare, să remedieze situația și să respecte drepturile alegătorilor de a-și alege reprezentanții pe care îi doresc în conformitate cu recomandările Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei și ale Comisiei de la Veneția; este profund îngrijorat de recenta reformă juridică care impune administrațiilor locale, entităților afiliate acestora și

întreprinderilor controlate de municipalități să obțină aprobarea prezidențială înainte de a înființa societăți sau cooperative și de a lua alte decizii financiare strategice, extinzând astfel semnificativ supravegherea executivă de la nivel central asupra procesului decizional economic local și subminând și mai mult autonomia redusă a administrațiilor locale; subliniază că dezmembrarea democrației locale slăbește semnificativ capacitatea statului, în special în cea ce privește furnizarea de servicii, răspunsul în situații de criză (cum ar fi pentru cutremure) și serviciile sociale pentru refugiați și grupurile vulnerabile, punând astfel în pericol securitatea umană;

15. condamnă hărțuirea și atacurile la adresa avocaților apărării motivate de activitățile lor profesionale, așa cum o demonstrează detenția actuală a lui Mehmet Pehlivan – avocatul lui Ekrem İmamoğlu – sau recenta condamnare la 11 ani de închisoare a lui Ramazan Demir – avocatul lui Selahattin Demirtaş; consideră că aceste acțiuni, precum și alte acțiuni îndreptate împotriva avocaților, constituie o ingerință inacceptabilă în dreptul la apărare și în profesia juridică, care reprezintă unul dintre elementele fundamentale ale unui sistem judiciar funcțional și ale statului de drept; salută achitarea de către a 26-a Înaltă Curte Penală din Istanbul de acuzațiile legate de terorism a președintelui și a 10 membri ai consiliului de administrație al Baroului din Istanbul, dar subliniază că acest dosar penal nu ar fi trebuit să fie deschis de la bun început; invită autoritățile turce să pună în aplicare garanții pentru independența, siguranța și autonomia avocaților și să se asigure că avocații și organele lor profesionale nu sunt supuși urmăririi penale sau altor presiuni necorespunzătoare doar pentru că își îndeplinesc funcțiile legale, asigurându-se astfel că drepturile profesioniștilor din domeniul juridic sunt în conformitate cu standardele Consiliului Europei;;

16. continuă să condamne urmărirea penală, cenzura și hărțuirea continuă și tot mai intensă la care sunt supuși jurnaliștii și mass-media independentă, ceea ce îi privează de libertatea de a-și îndeplini sarcinile profesionale și de a informa publicul, un aspect esențial pentru o societate democratică funcțională; este profund îngrijorat de relatările care indică faptul că până la 90 % din mass-media națională este în prezent pro-guvernamentală sau se află sub control guvernamental; regretă profund, în acest sens, confiscarea de către guvernul turc a TELE1, unul dintre puținele posturi de televiziune critice rămase, aflat în prezent sub controlul unui administrator fiduciar, și consideră această măsură un atac deliberat la adresa libertății presei; condamnă hărțuirea jurnaliștilor independenți care, în 2025, au fost supuși la un număr crescut de arestări și detenții legate în principal de acuzațiile de „apartenență la o organizație teroristă”, „insultarea președintelui” sau presupusa încălcare a legii privind adunările și demonstrațiile; urmărește cu mare îngrijorare cazul reporterului Deutsche Welle, Alican Uludağ, care a fost arestat din cauza unor postări pe rețelele de socializare

făcute cu mai bine de un an în urmă, a fost ținut într-o închisoare de maximă securitate timp de 90 de zile și a fost de curând eliberat, cu toate că acuzațiile la adresa lui nu au fost abandonate, procesul său urmând să fie reluat în septembrie, și cazul redactorului-șef al TELE1, Merdan Yanardağ, aflat în prezent în închisoare sub acuzația de „spionaj”, al reporterului Medyascope, Furkan Karabay, arestat în mod repetat în ultimii trei ani și pus recent în arest la domiciliu pentru două luni, al prezentatoarei de televiziune Sedef Kabaş, căreia i s-a intentat alt proces pentru postările sale de pe rețelele de socializare, sau al jurnalistului veteran Fatih Altayli, care a fost eliberat recent în așteptarea unei hotărâri la apelul său împotriva unei sentințe de peste patru ani de închisoare întemeiată pe acuzații ridicole de amenințare fizică la adresa președintelui turc, cazul reporterului cotidianului BirGün, İsmail Arı, care a fost arestat recent sub acuzația de „dezinformare” pentru activitatea sa de investigație, precum și al jurnalistului suedez Joakim Medin, printre alții; solicită eliberarea imediată și necondiționată a tuturor jurnaliștilor deținuți în mod ilegal; regretă profund instrumentalizarea Consiliului Suprem de Radio și Televiziune, care ar trebui să fie independent, pentru a înăbuși și mai mult mass-media independentă prin sancțiuni financiare și de difuzare, care sunt impuse în mod covârșitor canalelor mass-media critice; regretă acțiunile multiple și sistematice împotriva libertății de exprimare online, inclusiv restricțiile repetate privind accesul la internet, limitarea lățimii de bandă, interdicțiile de difuzare, blocarea conturilor de pe rețelele sociale, a site-urilor web și a mii de știri, împreună cu cererile de eliminare a conținutului pentru a reduce la tăcere jurnaliștii și cetățenii obișnuiți, adesea din motive de „securitate națională și ordine publică”; condamnă instrumentalizarea dispozițiilor legale de către autoritățile turce pentru a limita activitatea jurnaliștilor și a exercita presiuni specifice asupra lor; invită autoritățile turce să asigure imediat protecția libertății de exprimare și a libertății presei și să garanteze că nicio persoană nu este privată de libertate doar pentru exercitarea pașnică a drepturilor sale fundamentale, în conformitate cu obligațiile internaționale ale Turciei în domeniul drepturilor omului;

17. rămâne îngrijorat de interdicțiile privind întrunirile, adesea pe baze nefondate, și de utilizarea excesivă a forței împotriva demonstranților pașnici; subliniază că aceste practici contravin garanțiilor privind dreptul la întrunire pașnică prevăzute la articolul 34 din Constituția Turciei și continuă să încalce standardele internaționale privind drepturile omului; este deosebit de preocupat de impactul pe care aceste încălcări ale libertăților individuale îl au asupra mișcării studențești și de faptul că o gamă largă de acțiuni represive, inclusiv detențiile arbitrare, anchetele disciplinare, reducerea burselor, evacuările din cămine, cenzura mass-mediei și violența fizică, par să fie utilizate cu scopul de a limita prezența tinerilor în sfera publică; regretă că un număr mare de persoane au fost reținute sau supuse unor măsuri de control judiciar din cauza apartenenței lor la organizații ale societății civile și barouri și a

participării la demonstrații, în special la cele organizate după arestarea și reținerea primarului orașului Istanbul, Ekrem İmamoğlu, și la protestele legate de ziua de 1 Mai, de cauzele femeilor și de cauzele comunității LGBTI; recunoaște unele măsuri pozitive, inclusiv unele decizii de achitare, dar îndeamnă autoritățile turce să respecte libertatea de întrunire și de protest fără restricții nejustificate;

18. își exprimă îngrijorarea crescândă cu privire la modul în care autoritățile turce impun în toate domeniile de competență ale societății o agendă morală regresivă, bazată pe valori religioase în toate sferele societății, care contrastează puternic cu fundamentele seculare ale Republicii Turcia, consacrate în Constituția sa; constată că această orientare tot mai pronunțată, care este promovată de coaliția aflată la guvernare, poate fi observată în legislație, în discursul politic, în educație, în viața culturală și în mass-media, ridicând semne de întrebare serioase cu privire la erodarea secularismului, a pluralismului și a libertăților fundamentale; își exprimă îngrijorarea față de decizia guvernului turc de a introduce o acțiune în justiție împotriva celor 168 de semnatari, inclusiv jurnaliști, artiști și cadre universitare, ai declarației „Apărăm împreună secularismul”;

19. rămâne profund îngrijorat de starea libertății academice și a independenței instituționale, așa cum o demonstrează deteriorarea situației în Universitatea Boğaziçi din 2021, de când rectorul său a fost numit printr-o decizie a președintelui turc; consideră că această extindere a modelului administratorului fiduciar la instituțiile academice, care a avut un impact negativ clar asupra vieții academice și a performanței instituției, constituie o nouă abatere de la standardele UE privind libertatea academică, reflectând încercările guvernului de a înăspri controlul asupra oricărui spațiu de posibilă disidență; invită autoritățile turce să asigure guvernanța democratică și autonomia universităților din țară și să pună capăt represiunii împotriva studenților prin restricții privind libertatea de asociere și de exprimare sau privind dreptul acestora de a participa pe deplin și în mod liber la viața academică; își exprimă îngrijorarea cu privire la cazul Universității Bilgi, închisă brusc prin decret prezidențial la 22 mai 2026 și redeschisă trei zile mai târziu în urma unei reacții publice importante și a protestelor pe scară largă ale studenților și ale cadrelor universitare, ca un alt exemplu de periclitare a libertății academice și a autonomiei instituționale și de intervenție a statului în învățământul superior;

20. rămâne profund îngrijorat de situația drepturilor femeilor și, în special, de nivelul ridicat al violenței de gen și de incidența ridicată a feminicidului în Turcia; îndeamnă autoritățile turce să amelioreze cadrul legislativ și punerea sa în aplicare, inclusiv prin aplicarea integrală a Legii nr. 6284 privind protecția, pentru a combate în mod eficace toate formele de violență împotriva femeilor și practica așa-numitelor „crime de onoare”, pentru a oferi mecanisme de protecție

mai solide și pentru a pune capăt politicii persistente de impunitate prin tragerea la răspundere a autorilor abuzurilor; regretă că, deși a declarat anul 2025 „Anul familiei”, guvernul turc a optat pentru o abordare extrem de ideologică și regresivă, care a prezentat egalitatea de gen ca pe o amenințare, reducând și mai mult vizibilitatea femeilor în spațiul public și tratând adesea violența împotriva femeilor și a fetelor ca pe o chestiune privată, de familie, ceea ce contribuie la impunitate; condamnă din nou cu fermitate retragerea Turciei, prin decret prezidențial, din Convenția de la Istanbul și își reiterează apelul de a reveni asupra acestei decizii și de a o ratifica din nou; își exprimă îngrijorarea față de faptul că organizațiile societății civile care activează în domeniul drepturilor femeilor continuă să fie supuse unor presiuni tot mai mari, inclusiv prin hărțuire administrativă sistematică și urmăriri penale; îndeamnă guvernul turc să remedieze lipsa persistentă a egalității de gen în viața economică, având în vedere că Turcia înregistrează una dintre cele mai scăzute rate de participare a femeilor la forța de muncă dintre țările OCDE, precum și nivelul în continuare redus al participării femeilor la procesele decizionale și de elaborare a politicilor;

21. condamnă în continuare încălcările continue și absența protecției drepturilor fundamentale ale persoanelor LGBTI+ în Turcia, inclusiv detențiile arbitrare, persistența discursului de ură, a infracțiunilor motivate de ură, a atacurilor fizice și a retoricii discriminatorii, precum și perpetuarea stereotipurilor și a stigmatizării în mass-media bazate pe orientarea sexuală și identitatea de gen; regretă că, în loc să combată această discriminare persistentă, autoritățile turce chiar au intensificat represiunea, folosind inițiativa „Anul familiei” ca platformă pentru a viza în mod specific comunitatea LGBTI+ și drepturile acesteia; este profund îngrijorat de mai multe proiecte de lege divulgate pe parcursul anului trecut, care includeau, pentru prima dată în istoria Republicii Turcia, incriminarea oricărei exprimări a identităților LGBTI+ și a activităților sexuale consensuale între persoane de același sex; invită autoritățile turce să se abțină de la orice reformă a Codului penal turc care ar contraveni obligațiilor internaționale ale Turciei, inclusiv celor care îi revin în temeiul Convenției europene a drepturilor omului; regretă profund că în 2025, guvernul turc a continuat să interzică festivalul Kuir și marșul Pride la Istanbul și în alte locuri, precum și multe alte activități împotriva homofobiei, acordând, în același timp, autorizații oficiale pentru manifestațiile și demonstrațiile anti-LGBTI+ care promovează excluderea și discriminarea; deplânge desființarea pe cale judiciară a Asociației Genç LGBTI+ din Izmir, pe fondul intensificării hărțuirii organizațiilor societății civile care activează în domeniul problematicii LGBTI+, pe baza unor acuzații de „obscenitate”, care sunt utilizate tot mai frecvent pentru a-i viza pe activiști și artiști, inclusiv pe cântărețul turc de muzică pop Mabel Matiz; salută decizia instanței din Ankara din 23 februarie 2026 de a-l achita pe apărătorul drepturilor omului și activistul LGBTI+ Enes Hocaoğulları de toate acuzațiile; regretă

urmărirea penală nejustificată la care a fost supus acesta, inclusiv 35 de zile de arest preventiv pentru exercitarea libertății sale de exprimare în cadrul unei conferințe a Consiliului Europei din martie 2025;

22. își reiterează apelul adresat Vicepreședintei Comisiei / Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (VP/ÎR), având în vedere regresul democratic grav descris mai sus, de a lua în considerare măsuri restrictive în temeiul regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului, inclusiv înghețarea activelor din UE, împotriva funcționarilor turci responsabili de încălcări grave și deliberate ale drepturilor omului și ale libertăților fundamentale, inclusiv împotriva funcționarilor care exercită rolul de administrator fiduciar și a celor care îi numesc, precum și a celor care sunt actori-cheie ai aparatului represiv al statului, cum ar fi fostul procuror-șef al Istanbulului, Akın Gürlek; este consternat de recenta promovare a ministrului justiției, care indică faptul că, de-a lungul întregii sale cariere, acesta a fost întotdeauna un actor politic care a urmat o agendă politică; își exprimă solidaritatea fermă cu societatea civilă turcă, cu organizațiile pentru drepturile omului, ale femeilor și ale persoanelor LGBTI+, cu inițiativele tinerilor, cu camerele profesionale, cu barourile și cu sindicatele; își reiterează opinia potrivit căreia asistența financiară și tehnică a UE ar trebui să rămână axată pe aceste grupuri și să fie sporită;

23. condamnă cazurile raportate de represiune transnațională care vizează resortisanți turci din străinătate, inclusiv intimidarea, returnările forțate și utilizarea abuzivă a mecanismelor de cooperare internațională; condamnă activitățile Turciei care au subminat coeziunea socială, securitatea și procesele democratice din Europa, inclusiv ingerințele în afacerile interne ale statelor membre prin intermediul comunităților din diaspora și prin folosirea agenției de stat Anadolu ca instrument de propagandă; este îngrijorat de faptul că mișcarea extremistă Ülkü Ocakları, cunoscută și sub denumirea de „Lupii cenușii” și care are legături strânse cu Partidul Mișcării Naționaliste (MHP), membru al coaliției la guvernare, se răspândește atât în Turcia, cât și în statele membre ale UE; invită UE și statele sale membre să examineze posibilitatea de a interzice asociațiile acestora în țările UE; condamnă politica autorităților turce de a acorda sprijin politic, financiar, mediatic și logistic pentru mișcările, rețelele, asociațiile, organizațiile caritabile și instituțiile educative afiliate Frăției Musulmane care operează pe teritoriul mai multor state membre ale UE, precum și în vecinătatea UE, ceea ce le permite să deruleze activități care implică influență ideologică, finanțare și recrutare; invită Turcia să pună capăt tuturor formelor de sprijin pentru aceste organizații;

24. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la lipsa oricărei ameliorări a situației dezastruoase din închisorile turce, cauzată de supraaglomerarea severă și de condițiile precare de detenție,

existând relatări, inclusiv din partea Consiliului Europei, care afirmă că tortura și relele tratamente sunt larg răspândite, iar accesul la nevoi de bază precum igiena și asistența medicală și la informații este extrem de limitat; ia act de relatările privind femeile însărcinate aflate în arest preventiv, inclusiv cazurile de naștere în detenție; îndeamnă Turcia să acorde prioritate măsurilor neprivative de libertate pentru femeile însărcinate și să asigure punerea în aplicare pe deplin a normelor ONU de la Bangkok privind femeile aflate în detenție; este deosebit de îngrijorat de condițiile de detenție ale minorilor, ale persoanelor în vârstă și ale deținuților grav bolnavi, care, potrivit relatărilor, nu sunt compatibile cu standardele stabilite de Comitetul pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante al Consiliului Europei; ia act de reformele legislative recente care vizează legislația privind încarcerarea, care au deschis calea pentru eliberarea anticipată sau condiționată a mii de deținuți; invită autoritățile turce să evite orice punere în aplicare discriminatorie și motivată politic a acestor reforme și să acorde prioritate eliberării deținuților vulnerabili, inclusiv a persoanelor în vârstă, a bolnavilor, a persoanelor cu dizabilități și a mamelor cu copii; invită autoritățile turce să reformeze politica lor penitenciară pentru a remedia problema garanțiilor juridice insuficiente pentru prevenirea torturii și a relelor tratamente și pentru a răspunde mai bine în cazurile în care sunt denunțate acte de tortură, rele tratamente și abuzuri; își exprimă îngrijorarea față de rapoartele organizațiilor locale pentru drepturile omului care avertizează asupra unei noi creșteri a disparițiilor forțate începând din 2016;

25. felicită autoritățile și partidele politice turce pentru eforturile depuse în contextul inițiativei în curs „Turcia fără terorism”, care a pregătit terenul pentru progrese istorice, cum ar fi dizolvarea anunțată a organizației teroriste Partidul Muncitorilor din Kurdistan (PKK); regretă, cu toate acestea, lipsa unor acțiuni prompte și decisive din partea guvernului turc, a cărui atitudine și tactici de tergiversare în ceea ce privește următoarele etape ale procesului l-a făcut mai fragil și mai vulnerabil la evoluțiile externe, creând în același timp premisele pentru o polarizare și mai accentuată; subliniază necesitatea de a preveni utilizarea aplicării extinse a legislației antiteroriste pentru a restrânge activitatea politică legitimă, opoziția pașnică, activitatea societății civile și mass-media independentă; regretă faptul că inițiativa este însoțită de o atmosferă de represiune și de limitare a guvernării locale democratice; regretă continuarea represiunii politice, a hărțuirii judiciare și a restricțiilor privind drepturile culturale și lingvistice cu care se confruntă cetățenii kurzi, care subminează principiile democratice și coeziunea socială; ia act de raportul final al Comisiei pentru solidaritate națională, frăție și democrație, constituită în cadrul Marii Adunări Naționale a Turciei (GNAT); își exprimă speranța că procesul, în care Parlamentul Turciei va juca un rol important, va continua să avanseze până la găsirea unei soluții pașnice și durabile pentru aspectele politice, sociale, democratice și de securitate ale chestiunii

kurde, și până la punerea în aplicare a unor reforme legislative privind drepturile kurzilor, care să conducă la reconcilierea între diferitele grupuri din societatea turcă; subliniază că acest proces ar trebui să constituie o ocazie de a aborda preocupările de lungă durată legate de drepturile omului și de a consolida instituțiile democratice; încurajează toate părțile interesate, în special guvernul turc, să valorifice pe deplin acest proces pentru a promova reformele și a consolida protecția drepturilor omului, aliniind legislația antiteroristă, care rămâne un important domeniu de cooperare cu UE, și alte acte normative, precum și punerea lor în aplicare, la standardele UE și ale Consiliului Europei privind drepturile omului și lăsând în urmă abordarea bazată pe securitate care a prevalat în ultimul deceniu; consideră că anumite evoluții sunt semne contradictorii și îngrijorătoare, cum ar fi menținerea sistemului administratorilor fiduciari sau noile condamnări pronunțate împotriva lui Selahattin Demirtaș, a avocatului său, Ramazan Demir, și a primarului districtului Esenyurt din Istanbul, Ahmet Özer, care a fost condamnat la peste 6 ani de închisoare pentru „apartenență la o organizație teroristă”, pentru rolul său într-o alianță politică informală între partidul său, CHP, și partidul DEM, la alegerile locale din 2024;

26. invită autoritățile turce să instituie un cadru instituțional ca parte integrantă a oricărui proces de pace durabil, pentru a aborda disparițiile forțate, strămutarea forțată și alte încălcări grave ale drepturilor omului rezultate din decenii de conflict în jurul chestiunii kurde; îndeamnă la instituirea unor mecanisme pluraliste de monitorizare și la includerea semnificativă a organizațiilor pentru drepturile omului și a actorilor societății civile, inclusiv în punerea în aplicare a recomandărilor Comisiei pentru solidaritate națională, frăție și democrație;

27. recunoaște că Turcia oferă, în general, garanții juridice adecvate pentru libertatea de religie sau de convingere și că libertatea de cult este, în general, respectată în țară; îndeamnă autoritățile turce să remedieze deficiențele existente în ceea ce privește protecția drepturilor minorităților etnice și religioase, în special în ceea ce privește personalitatea juridică a acestora, protecția și promovarea insuficiente ale limbilor minoritare, accesul limitat la sprijinul școlar, restricții în ceea ce privește formarea, numirea și succesiunea clerului, accesul restricționat la mass-media și la publicitatea publică în limbile minoritare, precum și dificultățile persistente în exercitarea drepturilor de proprietate; invită Turcia să pună în aplicare recomandările Comisiei de la Veneția, rezoluțiile Consiliului Europei și toate hotărârile relevante ale CEDO în acest sens, inclusiv în ceea ce privește populația ortodoxă greacă din insulele Gökçeada (Imbros) și Bozcaada (Tenedos); constată cu îngrijorare că reprezentanții diferitelor confesiuni, inclusiv comunitățile nemusulmane și alevite, continuă să se confrunte cu obstacole birocratice atunci când încearcă să înregistreze lăcașuri de cult; invită Turcia să adopte mult așteptatele reglementări privind

alegerea membrilor consiliilor de administrație ale fundațiilor minorităților nemusulmane care controlează spitalele comunitare; își reiterează apelul adresat Turciei de a respecta importanța Patriarhiei ecumenice pentru creștinii ortodocși din întreaga lume, de a recunoaște personalitatea juridică a acesteia și folosirea publică a titlului ecleziastic de Patriarh ecumenic, în conformitate cu recomandarea relevantă a Comisiei de la Veneția; invită Turcia să respecte și să protejeze pe deplin valoarea universală excepțională a Sfintei Sofia și a Muzeului Chora, care sunt incluse pe lista patrimoniului mondial UNESCO; ia act cu îngrijorare de faptul că Turcia nu a pus încă în aplicare două decizii ale Comitetului Patrimoniului Mondial UNESCO din 2021 și 2023 privind obligațiile sale de a lua măsuri speciale pentru a proteja aceste monumente; regretă lipsa de protecție a mănăstirii Panagia Soumela, care a fost propusă pentru a fi inclusă pe lista monumentelor patrimoniului mondial UNESCO; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la actele de vandalism și de distrugere care vizează lăcașurile de cult ale minorităților; condamnă cu fermitate atacurile continue de ură împotriva minorităților alevite, creștine și evreiești; invită autoritățile turce să ancheteze și să urmărească penal în mod eficace persoanele responsabile de infracțiunile motivate de ură, inclusiv de discursurile de incitare la ură, și de toate formele de discriminare comise împotriva minorităților și să se asigure că autoritățile de reglementare din domeniul mass-mediei aplică standarde împotriva incitării la ură și a discursului de ură, inclusiv împotriva comunităților religioase, în special a comunităților alevite, creștine și evreiești; salută redeschiderea preconizată a Seminarului din Halki, care a fost închis din 1971, ca un pas pozitiv important în recunoașterea drepturilor religioase și ale minorităților și solicită eliminarea tuturor obstacolelor din calea funcționării sale corecte; deplânge aplicarea, în ultimii ani, a unor măsuri administrative, cum ar fi codurile „N-82” și „G-87”, în privința a sute de pastori creștini străini, misionari și membri ai familiilor acestora, care au fost considerați amenințări la adresa securității naționale fără probe, fără proces și fără căi de atac efective, ceea ce a condus la expulzarea lor din Turcia sau la refuzul reintrării lor în țară; îndeamnă guvernul turc să ia toate măsurile necesare pentru a garanta libertatea religioasă deplină și nediscriminarea, în cadrul ONU și în conformitate cu *acquis*-ul și cu principiile UE; invită Turcia să se abțină de la orice declarații sau acțiuni care ar putea fi interpretate ca ingerință în afacerile interne ale statelor membre ale UE privind situația minorității musulmane din Tracia, în conformitate cu hotărârile relevante ale CEDO;

Reforme socioeconomice și în materie de sustenabilitate

28. salută programul de stabilizare macroeconomică și de reformă în curs al autorităților turce, precum și angajamentul acestora de a reduce inflația, protejând în același timp creșterea economică, care a redus inflația și a dus la creșterea încrederii în lira turcească, după cum o demonstrează și recentele consultări ale personalului FMI în

temeiul articolului IV desfășurate în Turcia; ia act de faptul că, în pofida acestor eforturi, situația economică rămâne fragilă și volatilă, rezultatele politicii monetare neortodoxe având încă un impact asupra costului vieții; constată că, întrucât menținerea acestei traiectorii va necesita o politică monetară restrictivă și o politică fiscală prudentă, ar trebui luate măsuri pentru a proteja persoanele cele mai vulnerabile, în special pensionarii;

29. observă că erodarea continuă a statului de drept și a securității juridice va avea în mod inevitabil un impact negativ asupra încrederii investitorilor și asupra economiei; subliniază că dezvoltarea economică durabilă necesită instituții democratice puternice, statul de drept, securitate juridică și respectarea drepturilor fundamentale; subliniază impactul financiar considerabil pe care îl pot avea acțiunile ilegale ale autorităților, după cum o demonstrează arestarea primarului Istanbulului în martie 2025, care a declanșat turbulențe financiare și ieșiri masive de capital, obligând autoritățile competente să adopte măsuri extraordinare pentru a opri prăbușirea lirei, a restabili încrederea investitorilor și a menține stabilitatea financiară, cu prețul unei diminuări substanțiale a rezervelor oficiale; își exprimă îngrijorarea față de utilizarea extinsă a competențelor extraordinare conferite Fondului de asigurare a depozitelor de economii (TMSF), care a preluat controlul asupra a sute de întreprinderi private și a numit administratori fiduciari pentru acestea, inclusiv mari conglomerate și societăți media precum TELE1, transformând TMSF în unul dintre cei mai importanți actori corporativi din țară; ia act de faptul că emigrarea persoanelor talentate din Turcia, din cauza preocupărilor legate de situația statului de drept și a libertăților fundamentale, poate avea un impact negativ tot mai mare asupra situației economice și sociale;

30. ia act de recenta descoperire importantă făcută de guvernul turc a unor rezerve mari de pământuri rare în provincia Eskişehir, care ar putea poziționa Turcia ca actor important pe o piață strategică mondială; subliniază potențialul acestei descoperiri de a contribui la diversificarea și reziliența lanțurilor globale de aprovizionare cu pământuri rare, precum și provocările majore pe care le implică, inclusiv accesul la tehnologii avansate de extracție și prelucrare și necesitatea de a asigura standarde ridicate de protecție a mediului și de gestionare durabilă a resurselor;

31. invită autoritățile turce să pună în aplicare obligațiile internaționale ale Turciei în ceea ce privește combaterea corupției, în special Convenția ONU împotriva corupției și convențiile relevante ale Consiliului Europei, și să asigure răspunsuri eficace a recomandărilor emise de GRECO, inclusiv prin adoptarea legislației necesare, care este unul dintre criteriile de referință care trebuie îndeplinite pentru liberalizarea vizelor; subliniază nevoia de a îmbunătăți integritatea proceselor de achiziții publice, finanțarea partidelor politice, sistemul judiciar, administrația publică și sectorul construcțiilor, care rămân deosebit de vulnerabile la corupție;

regretă profund că recentele cazuri de corupție la nivel înalt inițiate de autorități au vizat exclusiv primarii și municipalitățile conduse de reprezentanți ai opoziției, slăbind și mai mult încrederea în eficacitatea și voința reală a autorităților de a combate corupția; îndeamnă autoritățile turce să asigure imparțialitatea și transparența eforturilor lor de combatere a corupției; invită autoritățile turce să intensifice lupta împotriva contrafacerii și să restabilească regimul drepturilor de proprietate în conformitate cu standardele internaționale;

32. salută eliminarea Turciei de pe lista gri a Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) în iunie 2024, în urma progreselor semnificative înregistrate în sensul îmbunătățirii regimului său de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului; invită Turcia să se alinieze mai mult la *acquis*-ul UE și la recomandările GAFI pentru a-și consolida în continuare cadrul de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv în ceea ce privește trasabilitatea transferurilor și prevenirea utilizării abuzive a noilor canale de plată și a criptoactivelor în scopuri financiare ilicite;

33. evidențiază că o serie de provocări critice privind piața muncii rămân neabordate, cum ar fi ocuparea informală a forței de muncă, disparitatea de gen și inegalitatea veniturilor; continuă să fie îngrijorat de ponderea redusă a negocierilor colective și de obstacolele grave în calea sindicalizării în sectorul privat; consideră că sunt necesare mai multe eforturi pentru a îmbunătăți mecanismele de dialog social și pentru a răspunde provocărilor emergente în materie de siguranță la locul de muncă; reamintește că libertatea sindicală și dialogul social sunt esențiale pentru dezvoltarea și prosperitatea unei societăți pluraliste; invită autoritățile turce să elimine obstacolele care limitează sindicalizarea și drepturile de negociere colectivă prin utilizarea eficace a mecanismelor de dialog social și să recunoască dreptul la grevă al funcționarilor publici; regretă detenția repetată a sindicaliștilor din Turcia doar pentru că și-au exercitat funcțiile; condamnă, în acest sens, recenta detenție a lui Mehmet Türkmen, președintele sindicatului din sectorul textil BİRTEK-SEN, la 15 martie 2026, care a fost, la rândul lui, încarcerat timp de peste o lună în 2025; solicită eliberarea sa imediată și încetarea hărțuirii sale judiciare;

34. ia act de noua Lege a climei a Turciei din 2025, care a intrat în vigoare în iulie 2025, și salută includerea unui sistem de comercializare a certificatelor de emisii, semnalând totodată că unele îmbunătățiri, cum ar fi cele privind plafoanele certificatelor, sunt în continuare necesare; regretă că Turcia are în continuare rezultate foarte slabe în domeniul atenuării schimbărilor climatice și invită Ankara să elaboreze un cadru juridic credibil de reducere a emisiilor; subliniază că planul Ministerului Energiei și Resurselor Naturale de a susține subvențiile pentru producția internă de cărbune și producția de energie electrică cu emisii ridicate de dioxid de carbon încetinește progresele în introducerea surselor

regenerabile de energie; solicită guvernului turc, având în vedere și faptul că va găzdui cea de-a 31-a Conferință a Națiunilor Unite privind schimbările climatice în 2026, să stabilească un plan de eliminare treptată a cărbunelui și să devanseze momentul atingerii nivelului maxim de emisii de CO_2, fixat în prezent pentru anul 2038; invită UE și autoritățile turce să aprofundeze și să acorde prioritate cooperării privind Pactul verde, în special stabilirii prețului carbonului în contextul mecanismului de ajustare a carbonului la frontieră, să abordeze implicațiile pentru exportatorii turci și să sprijine finanțarea decarbonizării industriale și modernizarea rețelelor, precum și politicile tranziției juste;

35. își exprimă îngrijorarea legată de calitatea vieții animalelor în transporturile din și prin Republica Turcia; solicită respectarea standardelor internaționale și prevenirea supraaglomerării și a stresului termic; este preocupat de relatările despre uciderea și maltratarea câinilor și pisicilor fără stăpân; solicită controlul populației acestor animale, în concordanță cu normele internaționale;

Cooperarea regională și relațiile de bună vecinătate

36. continuă să elogieze Turcia pentru că găzduiește circa 2,7 milioane de refugiați, dintre care 2,3 milioane de sirieni aflați sub protecție temporară în ianuarie 2026; constată că, potrivit rapoartelor Frontex din ianuarie 2025, migrația neregulamentară de-a lungul frontierei dintre Turcia și UE a scăzut cu aproximativ un sfert în cifre absolute; reiterează importanța colaborării Turciei pentru gestionarea eficace și ordonată a fluxurilor migratorii; constată totodată faptul că, începând din 2011, UE a contribuit cu aproape 12,5 miliarde EUR, pentru a ajuta Turcia să sprijine refugiații și comunitățile de primire; sprijină continuarea finanțării din partea UE pentru a susține mai departe asistența medicală, educația, protecția și integrarea refugiaților în Turcia; invită UE și statele membre să mențină și, acolo unde este posibil, să intensifice asistența financiară pentru spațiul umanitar și de protecție din Turcia, intensificând eforturile de sprijinire a organizațiilor societății civile turce și a organizațiilor conduse de refugiați;

37. este îngrijorat de deteriorarea mediului de protecție a refugiaților sirieni din Turcia, inclusiv de suspendarea asigurărilor de sănătate, închiderea taberelor de refugiați fără alternative adecvate și reducerea serviciilor furnizate de organizațiile neguvernamentale internaționale și ONU; rămâne îngrijorat de situația grupurilor minoritare, a refugiaților și a migranților, care, în 2025, au cunoscut în continuare discriminarea, violența și returnările forțate; subliniază că Turcia trebuie să protejeze în continuare refugiații sirieni până când sunt îndeplinite condițiile pentru întoarcerea lor; invită autoritățile turce să reinstituie vizite de observare sau mecanisme echivalente care să permită luarea unor decizii de returnare în cunoștință de cauză; semnalează cu îngrijorare că există relatări

credibile care dezvăluie încălcări grave ale drepturilor omului în centrele de cazare finanțate de UE din Turcia, și invită Comisia să lanseze o investigație transparentă și independentă pe această temă; invită Comisia să se asigure că alocarea fondurilor se face cât mai transparent și exact cu putință și să garanteze că proiectele finanțate de UE, în special cele legate de centrele de cazare și de controlul frontierelor, respectă toate standardele relevante ale drepturilor omului; invită Turcia să asigure punerea în aplicare integrală și nediscriminatorie a Declarației UE-Turcia din 2016 și a Acordului UE-Turcia privind readmisia față de toate statele membre; subliniază că vulnerabilitatea migranților nu trebuie instrumentalizată în scopuri politice împotriva UE sau a statelor sale membre; îndeamnă Turcia să continue să coopereze cu bună credință cu toate statele membre ale UE în domeniul migrației, asigurându-se că se transmite un semnal clar persoanelor care introduc ilegal migranți pentru a descuraja alte fluxuri ilegale;

38. reînnoiește apelul adresat Turciei de a adopta o abordare constructivă, și nu autoritară sau agresivă, în vecinătatea sa; salută dialogul continuu dintre Grecia și Turcia, inclusiv reuniunile la nivel înalt, cum ar fi summitul dintre prim-ministrul Mitsotakis și președintele Erdoğan din februarie 2026, care poate promova un mediu constructiv și o detensionare suplimentară în estul Mării Mediterane, ceea ce are o importanță crucială în contextul escaladării periculoase a conflictelor din întreaga regiune; își reafirmă interesul puternic pentru stabilitatea și securitatea în regiune și încurajează toate părțile să înainteze în această direcție a dialogului și cooperării cu scopul de a soluționa orice litigiu și diferend pendinte, în conformitate cu dreptul internațional; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la faptul că Turcia continuă să mențină o amenințare oficială de război împotriva Greciei (*casus belli*), ceea ce este de neconceput între aliați și buni vecini, în cazul în care Grecia își exercită dreptul legal de a-și extinde apele teritoriale până la 12 mile marine în Marea Egee, în conformitate cu articolul 3 din Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării; regretă că Turcia continuă să încalce suveranitatea și drepturile suverane ale statelor membre ale UE, cum ar fi Grecia și Republica Cipru, inclusiv prin promovarea doctrinei Blue Homeland, creșterea semnificativă a încălcărilor apelor teritoriale elene și ale spațiului aerian elen în comparație cu 2024 – deși încălcările spațiului aerian rămân la niveluri relativ scăzute – instrumentalizarea politică a sistemului NAVTEX, violarea platformei continentale și a zonei economice exclusive a Greciei împiedicând progresul proiectelor pentru conectivitatea UE, cum ar fi Great Sea Interconnector și gazoductul EastMed, care au fost desemnate proiecte de interes comun ale UE, respingerea publicării planului de amenajare a spațiului maritim publicat în temeiul Directivei privind amenajarea

spațiului maritim[6] și publicarea unui plan al Turciei de amenajare a spațiului maritim care include zone aflate sub suveranitatea și jurisdicția Greciei, obiecția față de înființarea de către Grecia a unui parc marin în Marea Egee exclusiv în apele teritoriale ale Greciei și anunțul privind înființarea a două parcuri marine de către Turcia, care intră în zone aflate sub jurisdicția Greciei, în august 2025, sau creșterea considerabilă, începând din 2024, a activităților de pescuit ilegal ale navelor turce în apele teritoriale ale Greciei; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la propunerea de proiect de lege elaborată de Centrul național pentru dreptul mării și dreptul maritim al Universității din Ankara (DEHUKAM), care ar codifica doctrina Blue Homeland și ar putea contraveni direct dreptului internațional consacrat; invită din nou Turcia să respecte pe deplin suveranitatea tuturor statelor membre ale UE asupra apelor lor teritoriale și a spațiului lor aerian, precum și drepturile lor suverane în conformitate cu dreptul UE și cu dreptul internațional, inclusiv cu Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, și dreptul de a delimita platforme continentale și zone economice exclusive, precum și cel de a explora și a exploata resursele naturale; invită, în acest sens, Turcia să nu adopte nicio lege care ar putea contraveni acestor principii; își reiterează opinia potrivit căreia Memorandumul de înțelegere între Turcia și Libia privind delimitarea jurisdicțiilor maritime în Marea Mediterană încalcă drepturile suverane ale țărilor terțe, nu respectă dreptul mării și nu poate produce niciun efect juridic pentru țările terțe;

39. își reafirmă cu convingere opinia că singura rezolvare a problemei cipriote o reprezintă un acord just, cuprinzător, viabil și democratic, în cadrul convenit de ONU, bazat pe o federație cu două comunități și două zone, cu o personalitate juridică internațională unică, suveranitate unică, cetățenie unică și în care să existe egalitate politică, așa cum prevăd rezoluțiile aplicabile ale Consiliului de Securitate al ONU, zonele de convergență convenite și cadrul Secretarului General al ONU, precum și în conformitate cu dreptul internațional și cu principiile și valorile pe care se întemeiază Uniunea; solicită reluarea de urgență a negocierilor privind reunificarea Ciprului sub egida Secretarului General al ONU, cât mai curând posibil, din punctul în care au fost întrerupte la Crans-Montana în 2017; invită Turcia să renunțe la propunerea inacceptabilă de soluție bazată pe coexistența a două state în Cipru și să revină la baza convenită a unei soluții și la cadrul ONU;

40. salută măsurile luate de secretarul general al Organizației Națiunilor Unite pentru reluarea discuțiilor privind o soluționare cuprinzătoare, din care face parte numirea trimisei sale personale pentru Cipru; invită Comisia să numească rapid un nou trimis special al Comisiei

---

6 Directiva 2014/89/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 iulie 2014 de stabilire a unui cadru pentru amenajarea spațiului maritim (JO L 257, 28.8.2014, p. 135, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj).

Europene pentru Cipru; salută cele două reuniuni informale desfășurate într-un format mai larg, sub auspiciile Secretarului General al ONU, la Geneva în martie 2025 și la New York în iulie 2025, precum și diversele reuniuni din Cipru ale președintelui Nikos Christodoulides și ale liderului comunității cipriote turce Tufan Erhürman, inclusiv reuniunea din decembrie 2025, în care o declarație comună a subliniat că „scopul real este soluționarea problemei cipriote asigurând egalitatea politică, astfel cum se descrie în rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU”; salută, de asemenea, poziția ambelor părți, ca urmare a faptului că există un nou lider al comunității cipriote turce, care a contribuit la reînnoirea speranței de creare a unui mediu favorabil pentru reluarea negocierilor de soluționare; salută călduros acordul privind alte măsuri de creștere a încrederii, ca un pas important în direcția bună, și încurajează punerea în aplicare a acestor măsuri; susține hotărât continuarea contactelor dintre cele două părți sub auspiciile Secretarului General al ONU și activitatea trimisei sale personale pentru Cipru; invită UE și statele sale membre să susțină hotărât continuarea acestui dialog și să fie pregătite să ajute în orice mod va fi nevoie la obținerea unui eventual succes al acestui proces; încurajează toate părțile să profite de acest avânt pentru a avansa către reluarea negocierilor și să nu rateze această fereastră de oportunitate;

41. cere Turciei să respecte statutul zonei-tampon și mandatul forței ONU de menținere a păcii în Cipru (UNFICYP), să anuleze și să revoce toate acțiunile unilaterale și încălcările din zona-tampon și din vecinătatea acesteia și să se abțină de la orice alte acțiuni și provocări de acest tip, inclusiv hărțuirea și intimidarea fermierilor; își reia apelul la cooperare între Republica Cipru, Turcia, Regatul Unit și ONU cu scopul de a aplica măsuri concrete de demilitarizare a zonei-tampon și de îmbunătățire a securității de pe insulă, pentru a reduce tensiunile și a contribui la un mediu propice pentru reluarea negocierilor conduse de ONU; invită Turcia să se retragă din Strovilia și să faciliteze punerea în aplicare integrală a Acordului de la Pyla; invită Turcia să își retragă trupele din Cipru și să se abțină de la orice acțiune unilaterală care ar statornici scindarea permanentă a insulei, precum și de la orice acțiuni de modificare a echilibrului demografic; condamnă cu fermitate încercările Turciei de a îmbunătăți statutul entității secesioniste în Ciprul ocupat, inclusiv prin intermediul Organizației Statelor Turcice și a Organizației de Cooperare Islamică, și invită toate statele să respecte suveranitatea Ciprului, în conformitate cu rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU; condamnă eforturile continue ale Turciei de a „deschide” zona Varosha pentru a o popula cu alte persoane decât locuitorii săi de drept, încălcând rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al ONU; solicită Turciei să își înceteze imediat acțiunile ilegale și să transfere zona Varosha locuitorilor săi de drept sub administrația temporară a ONU, conform prevederilor Rezoluției nr. 550(1984) și ale Rezoluției nr. 789(1992) ale Consiliului de Securitate al ONU; condamnă eforturile de a face din Varosha o

atracție turistică macabră, care exploatează în mod senzaționalist un eveniment tragic și insultă demnitatea și drepturile locuitorilor de drept; condamnă confiscarea, vânzarea și exploatarea ilegală continuă a proprietăților deținute de ciprioții greci care locuiesc în zonele ocupate; este în continuare profund preocupat de restricțiile legate de educație și de practicarea religiei, precum și de obstacolele cu care se confruntă ciprioții greci ce locuiesc în enclave; invită Turcia să își intensifice cooperarea cu Consiliul Europei și cu organismele și instituțiile sale relevante, să dea curs principalelor recomandări ale acestora, să pună în aplicare pe deplin Convenția europeană a drepturilor omului în ceea ce privește respectarea libertății de religie, de opinie și de exprimare și dreptul de a avea practica o religie, inclusiv dreptul de a desfășura ceremonii religioase și de a beneficia de patrimoniul cultural, precum și să pună capăt distrugerii deliberate a patrimoniului cultural și religios; salută activitatea comitetului tehnic bicomunitar pentru patrimoniul cultural în restaurarea multora dintre monumentele afectate; regretă refuzul constant al Turciei de a respecta legislația în domeniul aviației civile internaționale și de a crea un canal de comunicare între centrele de control al traficului aerian din Turcia și din Republica Cipru, ceea ce generează riscuri și pericole reale în materie de siguranță, așa cum au arătat Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației și Federația internațională a asociațiilor piloților de avion; își reiterează apelul adresat Turciei de a-și îndeplini obligația de a pune în aplicare integral, în mod nediscriminatoriu, Protocolul adițional la Acordul de la Ankara în ceea ce privește toate statele membre, inclusiv Republica Cipru, și de a-și respecta obligațiile asumate față de UE în conformitate cu cadrul de negociere din octombrie 2005;

42. cere din nou Turciei să ofere comunității cipriote turce marja de manevră necesară pentru a acționa în concordanță cu rolul său de comunitate legitimă a insulei, care este un drept garantat de Constituția Republicii Cipru; își reia apelul adresat Comisiei de a-și intensifica eforturile de dialog cu comunitatea cipriotă turcă în scopul de a facilita rezolvarea problemei cipriote și reamintind că locul său este în Uniunea Europeană; solicită tuturor părților implicate să arate mai mult curaj în eforturile de a reuni comunitățile; subliniază că acquis-ul UE trebuie pus în aplicare pe întreaga insulă, în urma rezolvării cuprinzătoare a problemei cipriote; ia act de raportul anual privind Ciprul al Înaltului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului și al Secretarului General al ONU; este în continuare îngrijorat de restricțiile la adresa libertății de exprimare și a libertății mass-mediei, inclusiv de violența sau amenințările cu violența împotriva activiștilor ciprioți turci pentru drepturile omului și, în special, împotriva jurnaliștilor care au criticat influența Turciei, cum ar fi jurnalistul cipriot turc Şener Levent și Ali Kişmir, președintele Uniunii Jurnaliștilor Ciprioți Turci; ia act de activitatea semnificativă a Comisiei pentru persoane dispărute din Cipru și solicită îmbunătățirea accesului la zonele militare ocupate de armata turcă și acces la arhivele sale militare și la informații

despre mutarea rămășițelor pământești în alte locuri de înmormântare;

43. accentuează că este important să se consolideze cooperarea dintre UE și Turcia în chestiuni de securitate regională, în special având în vedere peisajul geopolitic în schimbare; reafirmă, în acest context, importanța strategică și geopolitică a Turciei, care este și aliat în cadrul NATO, precum și prezența, influența și rolul său de mediator și facilitator tot mai importante în zone critice pentru securitatea internațională și interesele strategice ale UE, cum ar fi regiunea Mării Negre, inclusiv în Ucraina, Caucazul de Sud și Orientul Mijlociu, precum și în alte domenii relevante de cooperare, cum ar fi gestionarea migrației, combaterea terorismului și securitate energetică; recunoaște că Turcia continuă să participe activ și să contribuie substanțial la misiunile și operațiunile UE de gestionare a crizelor; accentuează că cooperarea pragmatică cu Turcia în materie de securitate și apărare poate fi consolidată atunci când servește unor interese strategice comune; este însă în continuare îngrijorat pe bună dreptate de faptul că Turcia continuă să excludă un stat membru de la cooperarea cu NATO; invită Turcia să se abțină de la utilizarea statutului său de țară-membră a NATO pentru a bloca cooperarea dintre UE și NATO;

44. regretă nivelul scăzut de aliniere a Turciei la politica externă și de securitate comună (PESC) a UE, care a scăzut de la 6 % în 2024 la un nivel minim record de 4 % în 2025; constată, cu toate acestea, că este posibil ca acest indicator, bazat doar pe statistici privind alinierea la declarațiile VP/ÎR și la deciziile Consiliului privind sancțiunile, să nu surprindă pe deplin toate nivelurile de implicare și dialog din cadrul cooperării în materie de politică externă și de securitate; salută, în acest sens, nivelul dialogului cu UE, care a crescut recent, și participarea activă și contribuția substanțială la misiunile și operațiile UE de gestionare a crizelor în cadrul politicii de securitate și apărare comune; ia act de poziția antioccidentală tot mai pronunțată a autorităților turce; își exprimă îngrijorarea cu privire la posibilele implicații ale acesteia pentru interesele UE în Balcanii de Vest, regiunea Mării Negre, Caucazul de Sud, regiunea mediteraneeană și Orientul Mijlociu; consideră totuși că, în peisajul geopolitic actual, este important să se exploreze posibilitățile de cooperare cu Turcia în contextul politicilor actuale și viitoare ale UE în domeniul securității și apărării; îndeamnă însă autoritățile turce să remedieze de urgență nivelul extrem de scăzut de aliniere a țării cu PESC și să elimine alte obstacole esențiale care stau în calea asigurării încrederii necesare între parteneri și aliați, cum ar fi menținerea unui *casus belli* împotriva unui stat membru al UE, punerea sub semnul întrebării a suveranității altor state sau menținerea sistemului de apărare antiaeriană S-400 fabricat de Rusia; observă cu îngrijorare că Turcia a solicitat să devină membră a BRICS+, în condițiile în care în prezent deține statutul de partener, și că are în vedere același lucru în ceea ce privește Organizația pentru Cooperare de la Shanghai (OCS); își exprimă profunda

îngrijorare în legătură incompatibilitatea fundamentală dintre eventuala aderare deplină a Turciei la BRICS+ și procesul de aderare la UE; subliniază că un astfel de angajament, care reflectă un model neliberal de guvernanță la nivel mondial și regional, ar putea complica eforturile depuse pentru un parteneriat UE-Turcia mai cuprinzător;

45. recunoaște, în legătură cu războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, eforturile Turciei în ceea ce privește rolul său de facilitator și posibil de mediator, după cum o demonstrează găzduirea mai multor discuții directe între cele două părți la Istanbul, precum și furnizarea de asistență militară, diplomatică și umanitară Ucrainei, inclusiv de echipamente de apărare, ceea ce a contribuit la eforturile de apărare ale Ucrainei; admite că Turcia și-a menținut în mod tradițional poziția de a nu sprijini sancțiuni adoptate în afara cadrului ONU; regretă totuși în continuare că Turcia nu se aliniază la măsurile restrictive ale UE împotriva Rusiei, salutând totuși măsurile pe care le-a adoptat pentru a preveni eludarea sancțiunilor pe teritoriul Turciei, de exemplu măsurile de prevenire a reexportului de articole comune cu prioritate ridicată, care produc unele rezultate, și solicită alinierea la cadrul de sancțiuni al UE împotriva Rusiei; îndeamnă autoritățile turce să își intensifice eforturile de detectare și prevenire a eludării măsurilor restrictive, în special în ceea ce privește produsele tehnologice avansate utilizate în scopuri militare de Rusia, să prevină „tranzitul fals” al acestor produse către Rusia prin Asia Centrală, să extindă aceste măsuri la alte bunuri critice din punct de vedere economic, să reducă utilizarea resurselor energetice provenind din Rusia și să abordeze riscurile legate de „flota fantomă” a Rusiei din perspectiva siguranței maritime și de mediu; în continuare, se declară îngrijorat că Turcia nu a restricționat activitățile mass-mediei ruse controlate de stat în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei; ia act de prezența larg răspândită a discursurilor pro-ruse și a dezinformării legate de Rusia în spațiul informațional turc, în special cu privire la Ucraina, NATO și securitatea energetică; invită Turcia să își intensifice eforturile de combatere a acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și de dezinformare; constată cu îngrijorare că, prin conductele TurkStream și Blue Stream, Turcia este un importator major de gaze naturale din Rusia, precum și o sursă majoră de petrol și produse petroliere; își exprimă din nou îngrijorarea cu privire la cooperarea strânsă a Turciei cu Rusia în ceea ce privește dezvoltarea unor centrale nucleare de mari dimensiuni, inclusiv a centralei nucleare Akkuyu, care ar urma să devină operațională în 2026 și care este deținută și va fi exploatată de Corporația de stat pentru energie atomică Rosatom din Rusia; îndeamnă guvernul Turciei să adere la Convenția Espoo, care impune părților să informeze țările vecine cu privire la proiectele majore avute în vedere care sunt susceptibile să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului dincolo de frontiere;

46. este îngrijorat de relațiile diplomatice, economice și în materie de energie strânse ale Turciei cu Republica Islamică Iran, inclusiv de contactele periodice la nivel înalt, de relațiile comerciale susținute și de importul continuu de gaze iraniene; regretă că Turcia nu s-a aliniat la reacția UE față de reprimarea protestatarilor din Iran, inclusiv la măsurile restrictive legate de Corpul Gărzilor Revoluționare Islamice (IRGC); ia act de evoluțiile judiciare recente din Statele Unite privind Halk Bankası A.Ş. (Halkbank), care includ proceduri legate de eludarea sancțiunilor și scheme de spălare a banilor; invită Turcia să se alinieze treptat la pozițiile și regimul de sancțiuni ale UE din cadrul PESC; constată cu îngrijorare că operațiunile militare împotriva regimului iranian vor avea implicații pentru Turcia ca urmare a proximității sale geografice, inclusiv prin efecte de propagare, în special noi presiuni exercitate de migrație; subliniază importanța coordonării regionale și a cooperării strânse cu Turcia și cu alți parteneri internaționali în acest context;

47. salută poziția de lungă durată a Turciei în favoarea unei soluții bazate pe coexistența a două state pentru conflictul israeliano-palestinian, care este în concordanță cu poziția UE, precum și participarea sa activă la Alianța mondială pentru soluția cu două state în vederea punerii în aplicare a acesteia; salută contribuția Turciei la eforturile de mediere privind încetarea focului în Gaza și la summitul pentru pace privind Gaza, desfășurat în octombrie 2025 la Sharm El-Sheikh; condamnă sprijinul activ acordat de autoritățile turce pentru gruparea teroristă Hamas, aflată pe lista UE a organizațiilor teroriste și refuzul de a desemna Hamas ca organizație teroristă, acțiuni care nu sunt compatibile cu politica externă și de securitate a UE; regretă că Turcia nu a condamnat atacul din 7 octombrie 2023 comis de Hamas împotriva Israelului; avertizează Turcia să înceteze colaborarea cu actori regionali asociați unor agende extremiste, remarcând că astfel de legături ar putea complica relațiile UE-Turcia și ar putea afecta stabilitatea regională; invită Turcia să rămână ferm ancorată în sistemul multilateral, în centrul căruia se află Organizația Națiunilor Unite, acesta fiind cadrul esențial pentru promovarea unei soluții cuprinzătoare, juste și durabile la conflictul israeliano-palestinian;

48. ia act de influența crescută a Turciei asupra evoluțiilor din Siria în urma căderii regimului Assad și de colaborarea sa intensă cu actualele autorități siriene de tranziție, incluzând furnizarea de instruire militară și de sprijin consultativ pentru acestea; este în continuare îngrijorat de prezența continuă a forțelor turce în această țară și de implicarea grupărilor armate sprijinite de Turcia în ultimele episoade de violență din nordul și nord-estul Siriei, inclusiv împotriva unor grupuri care au jucat un rol decisiv în lupta internațională împotriva Daesh; condamnă crearea unei infrastructuri militare și a unor structuri administrative pe termen lung în zonele ocupate aflate sub controlul Turciei; invită Turcia să colaboreze în mod constructiv cu autoritățile siriene, să respecte suveranitatea și integritatea teritorială a Siriei și să abordeze

preocupările sale în materie de securitate în deplină conformitate cu dreptul internațional, asigurând totodată faptul că toți sirienii, inclusiv kurzii, se pot bucura de securitate și de drepturile fundamentale, precum și să se abțină de la orice ingerință în procesele interne ale Siriei; condamnă atacurile asupra populației civile din timpul celui mai recent episod de violență dintre armata siriană și Forțele Democratice Siriene (FDS) conduse de kurzi, care au provocat numeroase decese și strămutarea unui număr mare de civili, precum și lipsa accesului la ajutor umanitar; își exprimă speranța că cel mai recent acord dintre guvernul sirian de tranziție și FDS, care prevede integrarea treptată a forțelor și instituțiilor kurde în stat și recunoașterea istorică a drepturilor culturale, lingvistice și civile ale kurzilor, va permite stabilitatea regiunii de nord-est a Siriei, care este esențială pentru succesul unei tranziții politice incluzive în această țară; avertizează că orice deteriorare gravă a securității regionale ar putea încuraja reactivarea Daesh; accentuează că orice transfer către Turcia sau prin Turcia al combatanților sau suspecților Daesh adulți care provin din centrele de detenție din Siria trebuie să rămână supus unor măsuri eficiente de detenție, monitorizare și schimb de informații, inclusiv în cazul transferurilor transfrontaliere; observă că sunt necesare investiții semnificative pentru reconstrucția economiei Siriei și recunoaște interesul Turciei de a contribui la aceste eforturi; își exprimă sprijinul pentru o cooperare strânsă și constructivă între UE și Turcia în acest sens;

49. își reafirmă sprijinul pentru normalizarea relațiilor dintre Armenia și Turcia, în interesul reconcilierii, al relațiilor de bună vecinătate, al stabilității și securității regionale și al dezvoltării socioeconomice, și salută progresele realizate până în prezent, inclusiv facilitarea anumitor proceduri de acordare a vizelor, pregătirile pentru viitoarea deschidere a frontierei pentru resortisanții țărilor terțe și titularii de pașapoarte diplomatice și reluarea zborurilor directe ale Turkish Airlines; încurajează Turcia să avanseze cu hotărâre în acest proces, prin propriile merite, fără a-l face să depindă de relațiile sale cu o țară terță; invită ambele țări să depună în continuare eforturi în vederea unei mai bune conectivități pentru a facilita conexiunea terestră dintre Europa și Asia și pentru a promova reconcilierea istorică, îmbunătățirea climatului de afaceri și contacte interpersonale mai puternice; sprijină eforturile Comisiei de a promova o agendă a UE privind conectivitatea transregională care să implice Turcia, Armenia și Azerbaidjanul, inclusiv proiecte precum linia de cale ferată Kars-Tbilisi-Baku, care are un mare potențial de a contribui la stabilitatea regională și la dezvoltarea economică și socială; încurajează Turcia să sprijine procesul de pace dintre Armenia și Azerbaidjan și încurajează încă o dată Turcia să recunoască genocidul armean, pentru a deschide calea spre o veritabilă reconciliere între poporul turc și cel armean, și să își respecte pe deplin obligațiile de a proteja patrimoniul cultural armean;

Relațiile mai ample UE-Turcia

50. își reiterează convingerea fermă că, dincolo de procesul de aderare, care se află în prezent într-un impas din cauza neîndeplinirii criteriilor de la Copenhaga și a absenței reformelor democratice, Turcia este o țară cu relevanță strategică; accentuează că este important să se mențină un dialog constructiv și să se aprofundeze cooperarea în domenii de interes strategic reciproc, inclusiv în ceea ce privește Ciprul, într-un mod etapizat proporțional și reversibil și în conformitate cu concluziile Consiliului European din aprilie 2024; reafirmă că UE își menține angajamentul de a păstra cele mai bune relații posibile cu Turcia, bazate pe dialog, respect și încredere reciprocă, în concordanță cu dreptul internațional și cu relațiile de bună vecinătate;

51. salută, în acest sens, consolidarea relațiilor UE-Turcia dincolo de procesul de aderare, în domenii de interes reciproc și în conformitate cu recomandările din Comunicarea comună privind relațiile UE-Turcia din 29 noiembrie 2023, într-un mod etapizat proporțional și reversibil; salută, de asemenea, recentele dialoguri la nivel înalt privind comerțul și economia, migrația și securitatea, clima și știința, cercetarea, tehnologia și inovarea; solicită din nou reluarea tuturor dialogurilor la nivel înalt relevante și instituirea unor dialoguri la nivel înalt structurate privind cooperarea sectorială, dacă este necesar, pentru a aborda alte provocări comune;

52. sprijină aprofundarea agendei privind conectivitatea cu Turcia în domeniile energiei, transporturilor, contactelor digitale și interpersonale, în conformitate cu dreptul UE și cel internațional, ca exemplu de bună cooperare pragmatică și reciproc avantajoasă, cu potențialul de a promova pacea și stabilitatea în regiune; accentuează că este de importanță strategică să se accelereze finalizarea proiectelor esențiale de infrastructură care îmbunătățesc conectivitatea dintre UE și Turcia, aliniate la rețelele transeuropene extinse; accentuează relevanța Turciei pentru dezvoltarea și funcționarea inițiativelor de conectivitate transcontinentală, inclusiv a rutei comerciale alternative din ce în ce mai importante dintre Europa și Asia (Coridorul mijlociu), care ar putea contribui semnificativ la consolidarea rezilienței lanțului de aprovizionare al UE și a cooperării economice și pot juca un rol important în promovarea obiectivelor mai ample ale UE în materie de autonomie strategică; solicită construirea cât mai rapidă a autostrăzii în jurul Mării Negre și realizarea legăturilor feroviare; salută disponibilitatea Turciei de a investi în construirea unei autostrăzi a Mării Negre care să lege Turcia, Bulgaria și România;

53. invită Comisia, în urma experienței pozitive cu alte țări candidate, să ia măsurile necesare pentru a extinde cât mai repede posibil programul „roaming la prețurile de pe piața națională” și la Turcia; invită Comisia să ia în considerare posibilitatea de a acționa în vederea extinderii zonei unice de plăți în euro (SEPA) și a altor

programe relevante, pentru a consolida contactele interpersonale; salută progresele semnificative înregistrate în perioada de raportare în ceea ce privește cooperarea în domeniul științei și cercetării, mai ales în legătură cu participarea la programul Orizont Europa; sprijină participarea Turciei la mecanismul de protecție civilă al UE și solicită aprofundarea cooperării UE-Turcia în domeniile protecției civile și infrastructurii reziliente, punând accentul pe necesitatea de a consolida capacitatea locală descentralizată, participarea societății civile, o mai bună coordonare și comunicarea cu publicul;

54. își reiterează opinia potrivit căreia sunt necesare punerea în aplicare integrală și modernizarea uniunii vamale a UE, în special având în vedere peisajul geopolitic actual; este conștient de importanța pe care marile sectoare economice ale UE și ale Turciei o acordă modernizării acestui instrument, care este în vigoare de peste 30 de ani; este pregătit să sprijine o uniune vamală modernizată, cu o sferă de aplicare mai largă și reciproc avantajoasă, care ar putea include beneficii economice și strategice substanțiale pentru ambii parteneri, consolidând comerțul, investițiile și reziliența lanțului de aprovizionare, stimulând tranziția digitală și tranziția verde, achizițiile publice și angajamentele privind dezvoltarea sustenabilă și contribuind la securitatea economică atât a UE, cât și a Turciei; subliniază însă că, pentru ca Parlamentul să își dea aprobarea la sfârșitul procesului, această modernizare va trebui să se bazeze pe o condiționalitate strictă legată de drepturile omului și libertățile fundamentale, de respectarea dreptului internațional, de aderarea la PESC și de relațiile de bună vecinătate, inclusiv de punerea în aplicare integrală de către Turcia a Protocolului adițional privind extinderea Acordului de la Ankara la toate statele membre, fără excepție și în mod nediscriminatoriu, și va trebui să includă măsuri pentru sprijinirea tranziției verzi și pentru a ajuta întreprinderile mici și mijlocii să se adapteze; salută măsurile pozitive, printre care reducerea barierelor comerciale, observate în ultima perioadă, inclusiv în perioada care a urmat după desfășurarea dialogului la nivel înalt privind comerțul;

55. subliniază importanța pentru relațiile comerciale dintre UE și Turcia a inițiativelor viitoare ale Comisiei, cum ar fi Actul legislativ privind accelerarea activității industriale și abordarea „Fabricat în Europa”, cu posibile cerințe stricte care ar putea necesita în cele din urmă o revizuire amplă a normelor UE privind achizițiile publice și ar putea afecta grav uniunea vamală deja depășită între UE și Turcia; salută faptul că propunerea Comisiei referitoare la Actul legislativ privind accelerarea activității industriale prevede deja că conținutul care provine de la partenerii cu care UE a încheiat un acord de instituire a unei zone de liber schimb sau a unei uniuni vamale – cum ar fi Turcia – va fi considerat a fi originar din UE; susține această abordare și solicită ca orice altă legislație relevantă propusă în viitor să urmeze aceeași linie, pentru a ține seama în continuare de importanța integrării și mai accentuate a pieței și economiilor țărilor candidate, în special ale celor care au o uniune vamală cu UE;

56. constată cu profund regret că Turcia nu a înregistrat progrese în ceea ce privește îndeplinirea criteriilor de referință necesare pentru liberalizarea vizelor; își reiterează disponibilitatea de a începe procesul de liberalizare a vizelor de îndată ce autoritățile turce îndeplinesc pe deplin cele șase criterii de referință evident neîndeplinite, fără discriminare față de niciun stat membru al UE, aliniindu-se totodată la politica UE în domeniul vizelor; regretă că cetățenii turci se confruntă cu probleme legate de cererile de viză pentru statele membre ale UE din cauza creșterii accentuate a cererii și din cauza temerilor legate de utilizarea abuzivă a sistemului; recunoaște însă angajamentul politic de a îmbunătăți accesul la vize și solicită intensificarea eforturilor ambelor părți de a elimina barierele tehnice și administrative rămase; invită statele membre să majoreze resursele alocate acestei chestiuni; sprijină măsurile de facilitare a eliberării vizelor, în special în ceea ce privește afacerile și studenții Erasmus; regretă profund încercările constante ale autorităților turce de a acuza UE pentru lipsa de progrese în acest dosar, în timp ce acestea nu au luat nicio măsură din cele necesare pentru a îndeplini criteriile de referință rămase; reamintește Turciei că lipsa unor progrese concrete și cumulate în ceea ce privește condițiile neîndeplinite are un impact direct asupra afacerilor și asupra studenților Erasmus; regretă utilizarea abuzivă de către guvernul turc a pașapoartelor speciale, al căror număr nu este cunoscut, fără a lua măsurile necesare pentru a avansa către un cadru care ar putea aduce beneficii întregii populații; invită guvernul turc să se ocupe de obstacolele rămase care împiedică redeschiderea dialogului privind liberalizarea vizelor și invită, de asemenea, Consiliul să-și aducă contribuția după ce se iau astfel de măsuri; ia act de decizia UE și a statelor membre din 15 iulie 2025 de a introduce un cadru de acordare a vizelor „în cascadă”;

57. salută reimplicarea Băncii Europene de Investiții în Turcia și Platforma de investiții pentru Turcia din cadrul Fondului european pentru dezvoltare durabilă, care permite un sprijin mai puternic pentru investiții prin programe de garantare în cadrul celor trei priorități generale de politică, și anume Pactul verde, strategia „Global Gateway” și crearea de locuri de muncă și creșterea economică, în conformitate cu condițiile relevante privind respectarea valorilor UE; evidențiază că este necesar să se asigure faptul că niciun program al UE nu aduce beneficii entităților din Turcia care nu respectă valorile fundamentale ale UE;

58. sprijină decizia luată de componenta UE a Comisiei parlamentare mixte (CPM) UE-Turcia de a amâna cea de a 82-a reuniune, programată să aibă loc în perioada 14-15 aprilie 2025 la Ankara, în urma arestării și a reținerii primarului orașului Istanbul, Ekrem İmamoğlu, și a altor persoane; își menține opinia potrivit căreia dialogul parlamentar rămâne o parte esențială a relațiilor UE-Turcia și își exprimă speranța că activitatea CPM va fi reluată în curând, atunci când condițiile vor permite acest lucru; regretă decizia autorităților turce de a nu invita Parlamentul European ca observator

la alegerile prezidențiale și parlamentare din mai 2023 pe fondul unor acuzații de tratament inechitabil, observând că au fost invitate Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei și Adunarea Parlamentară a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa; își exprimă speranța că o misiune de observare a Parlamentului European va fi invitată la orice alegeri care vor avea loc în viitor din țară;

Calea de urmat în relațiile UE-Turcia

59. își reiterează opinia potrivit căreia guvernul turc a neglijat să ia măsurile necesare pentru a remedia deficiențele democratice fundamentale existente în țară și, prin urmare, susține că procesul de aderare a Turciei la UE nu poate fi reluat în circumstanțele actuale, deși recunoaște aspirațiile democratice și proeuropene ale unei mari părți a societății turce; ia act de apelurile recente ale unor personalități importante ale opoziției turce care pledează pentru reluarea angajamentului și redeschiderea negocierilor de aderare; își exprimă aprecierea pentru această abordare inovatoare și îndrăzneață; este însă în continuare sceptic cu privire la sprijinirea acesteia, cu excepția cazului în care există un semnal clar din partea guvernului turc cu privire la disponibilitatea sa de a se angaja din nou pe calea către UE prin acțiuni concrete și credibile;

60. reamintește că, la fel ca în cazul oricărui alt candidat, procesul de aderare depinde de respectarea deplină a criteriilor de la Copenhaga și de normalizarea relațiilor cu toate statele membre ale UE; subliniază că angajamentul constructiv al Turciei, inclusiv în ceea ce privește problema Ciprului, rămâne esențial pentru promovarea unei cooperări mai strânse între UE și Turcia; consideră, în acest sens, că, atunci când își prezintă aspirațiile declarate în legătură cu UE, autoritățile turce ar trebui să pună un accent mai mic pe capabilitățile țării în materie de securitate și apărare și, în schimb, să abordeze situația gravă a democrației din țară; menționează că s-a angajat să contribuie la avansarea procesului de aderare, cu condiția ca guvernul turc să ia aceste măsuri necesare;

61. îndeamnă în continuare guvernul turc să colaboreze constructiv cu instituțiile UE și cu statele membre și să acționeze în continuare în vederea obținerii unui parteneriat mai strâns, mai dinamic și strategic, dincolo de procesul de aderare înghețat în prezent, pe baza concluziilor relevante ale Consiliului și ale Consiliului European și a condiționalității stabilite; insistă că trebuie inițiat un proces de reflecție privind modul în care acest nou cadru constructiv și progresiv pentru relațiile UE-Turcia, bazat pe respectarea principiilor democratice, a statului de drept și a drepturilor fundamentale, poate să cuprindă interesele tuturor părților implicate; subliniază că este necesar să fie consolidat parteneriatul UE-Turcia prin, de exemplu, modernizarea și consolidarea actualului acord de asociere;

62. consideră, cu toate acestea, că un regres continuu în ceea ce privește democrația și statul de drept în viitorul apropiat nu va face decât să îndepărteze și mai mult țara de UE, erodând încrederea care este necesară pentru consolidarea reală a cooperării și a parteneriatului în domenii de interes reciproc, cum ar fi comerțul, energia sau securitatea;

63. consideră că este în interesul UE să reevalueze modurile în care Turcia poate rămâne ancorată în UE nu numai în ceea ce privește standardele, ci și în ceea ce privește valorile și principiile, și să conceapă inițiative politice în conformitate cu acest obiectiv; își exprimă îngrijorarea cu privire la consolidarea treptată a unui alt sistem autocratic la porțile UE, deoarece astfel de evoluții au implicații directe și profunde pentru interesele și stabilitatea Uniunii pe termen lung; îndeamnă toate instituțiile UE, statele membre și Consiliul European să se pronunțe ferm atunci când este vorba despre regresul democratic persistent și încălcările drepturilor omului din Turcia, mai ales în ceea ce privește dezmembrarea democrației pluraliste, care are loc în prezent, deoarece acest lucru nu este incompatibil cu urmărirea celor mai bune relații posibile între UE și această țară; invită Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă să se asigure că agendele înalților funcționari care vizitează Turcia includ o reprezentare pluralistă a părților interesate politice și ale societății civile pentru a obține o imagine mai completă asupra țării;

64. își reafirmă angajamentul fără rezerve de a-și menține sprijinul pentru societatea civilă independentă din Turcia; invită Comisia să își mențină și să își mărească sprijinul politic și financiar pentru societatea civilă dinamică și prodemocratică din Turcia, ale cărei eforturi pot contribui la generarea voinței politice necesare pentru aprofundarea relațiilor dintre UE și Turcia; este de părere că, deși abordările bazate pe stimulente și tranzacționale funcționează în multe domenii ale cooperării dintre UE și Turcia, acestea nu au reușit să ducă la progrese în ceea ce privește democratizarea țării; evidențiază, în acest sens, că reluarea procesului de aderare depinde în primul rând de voința politică de neclintit a autorităților și a societății din Turcia de a deveni o adevărată democrație, ceea ce UE nu poate impune cu forța;

65. își reia apelul de a întări și a aprofunda cunoașterea și înțelegerea reciprocă dintre societatea turcă și cea a UE, promovând creșterea culturală și schimburile socioculturale și combătând toate manifestările prejudecăților sociale, religioase, etnice sau culturale; accentuează în acest context, importanța facilitării schimburilor interpersonale pentru relațiile UE-Turcia, mai ales pentru promovarea democrației, a statului de drept și a drepturilor omului; încurajează Turcia și UE să promoveze valori comune, în special prin sprijinirea tinerilor;

°

° °

66. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție președintelui Consiliului European, Consiliului și Comisiei; solicită ca prezenta rezoluție să fie tradusă în limba turcă și transmisă Președintelui, Guvernului și Parlamentului Republicii Turcia.